

Največji slovenski tednik v Zdrženih državah
Izbaja vsako sredo.
Naročnina:
Za štane, na leto... \$0.96
Za uočlane... \$1.50
Za izoemstvo... \$2.00
NASLOV
uredništva v upravništvu:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
Subscription price:
For members, yearly \$0.96
For nonmembers... \$1.50
Foreign Countries... \$2.00
OFFICE OF PUBLICATION:
1951 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.
Telephone: Canal 2487

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

NO. 46—Štev. 46.

Chicago, Ill., 20. novembra (November) 1918.

Leto IV. Volume IV.

Predsednik Wilson pojde na mirovno konferenco.

BO ODLOČEVAL V VAŽNIH MIROVNIH TOČKAH.

MIROVNA KONFERENCA SE BO VRŠILA V PARIZU.

Washington, D. C. 18. nov. — Predsednik Wilson se je odločil, da pojde na bližajočo se mirovno konferenco, ki se bo skoraj gotovo vršila v Parizu. Od tukaj se bo podal par. dni po otvoritvi prihodnjega kongresnega zasedanja, ki se prične dne 2. decembra.

Ta radostna in nepričakovana vest je bila danes v Beli hiši uradno naznanjena. Tozadevno poročilo se glasi sledeče:

“Predsednik bo odpotoval v Francijo takoj po otvoritvi prihodnjega kongresnega zasedanja. Namen predsednika Wilsona je, da bo navzoč pri razgovorih in diskuziji glavnih točk v zadevi mira.

Predsedniku bo nemogoče ostati na mirovni konferenci do konca ali do zaključka iste; pač bo pa prisoten pri onih posvetovalnih sejah, kjer se bo delalo glavne načrte in točke za mirovno konferenco. V vseh ključnih vprašanjih bo predsednik Wilson dolocal. Imena delegatov bodo v kratkem objavljena.”

Ž njim vred bodo odpotovali tudi ostali amer. zastopniki. Delegacija bo odpotovala najbrže na bojni ladji “Pennsylvania” začelom decembra. General Tasker Bliss, bivši načelnik generalnega štaba bo na tej konferenci kot vojaški zastopnik Zdrženih držav.

Predsednik Wilson bo dne 2. decembra otvoril prihodnje kongresno zasedanje.

Pri tej priliki bo ljudskim zastopnikom razložil, čemu ga vleče na mirovno konferenco. Pred vsem hoče predsednik Wilson uvesti med vse mirovne delegate složnost in edinstvo; drugič pa delati za ustanovitev lige narodov, koje namen naj bi bil, zavračati v prihodnje vsak poizkus nove vojne fako, da bo vladal v Evropi in drugod trajen ter stalen mir med narodi.

likanskimi voditelji kongresne ter senatske zbornice se je doseglo sporazum, da naj se dne 21. t. m. odgodi, ali zaključit sedanje zasedanje do 2. decembra t. l.

PRESEDNIKOVA PROKLAMACIJA.

Hvalimo Boga za smago!

Washington, D. C. 18. nov. —

Predsednik Wilson je pravkar izdal proklamacijo na ameriško ljudstvo, s katero določa 28. novembra t. l. kot Zahvalni dan; pri tem predsednik omenja, da morajo letos Američani ta dan na poseben način obhajati polni hvaležnosti in veselja. Popolna zmaga nam namreč ni donesla samo miru, ampak tudi obljubo novega dneva s katerem se bo nadomestilo silo, zavist in spletke med narodi s pravico.

Predsednikova proklamacija se glasi sledeče:

“Že dolgo časa je bil naš občaj, da smo se v jesenskem letnem času zahvalili Večnemu Bogu za vse Njegove številne blagoslove in milosti, katere je izkazal nam kot narod. To leto imamo pa še poseben važni vzrok, da smo Bogu hvaležni in da se radujemo. Bog nam je po svoji veliki milosti dodelil mir.

Dosegli nismo samo premirja in rešitve v tragediji minule vojne; dočakali smo velikega zmagoslavja pravice. Popolna zmaga nam ni donesla samo miru, ampak tudi obljubo novega dneva, s katerem se bo nadomestilo silo, zavist in spletke med narodi s pravico.

Naše vrle armade so se vdeležile triumfa, ki ni imel nobenega sebičnega ali osvovjalnega namena. Dosegle so nesmrtno slavo s tem, da so služile svojemu narodu za prosep človečanstva.

Bog je bil v resnici usmiljen. Mi imamo povod, da se veselimo, kar nas oživlja in utrjuje najboljše tradicije naše narodne zgodovine. Novi dan se je pričel nad nami prikazovati, ki daje našim dušam pogum, da gledamo v bodočnost z novim zaupanjem do novih in večjih dolžnosti.

Med tem ko izražamo zahtevajo za te stvari, ne pozabimo iskati božjega vodstva v izvrševanju onih dolžnosti, božje milosti in odpuščanja vseh napak v našem nehanju. Prosimo Boga, da bi v vseh naših delih utrjeval vezi prijateljstva in medsebojnega spoštovanja, kar naj nam bo podlaga pri novi gradbi mira in dobre volje med narodi.

Vsled tega proglašam jaz, predsednik Zdrženih držav ameriških, četrtek, dne 28. novembra kot dan zahvale in molitve in vabim ljudstvo širom držav, da naj označeni dan preneha s svojim običajnim delom, ter naj se na svojih domovih in prostornih molitvah zahvaljuje Bogu, vladarju vseh narodov.

Vspribo tega moj lastnoročni podpis in pečat Zdrženih držav.

Dano v distriktu Columbia, danes, dne 18. nov. v letu našega Gospoda 1918 in 143. letu ameriške neodvisnosti.

Woodrow Wilson.

Po naročilu predsednika

Robert Lansing, državni tajnik.

Demobilizacija ameriške armade.

Washington, D. C., 18. nov. —

Po zahtevi generala March-a je sedaj v Zdrženih državah pod orožjem 1,790,000 vojakov. Vojni department je že izdal odredbo za demobilizacijo te armade in sicer se bo vrnilo na svoje domače krog 200,000 vojaštva že tekom prihodnjih dveh tednov, kasneje bo prišlo pa na stalen dopust okrog 30,000 vojakov na dan.

Kar se tiče ameriškega vojaštva v Franciji, ima to zadevo general Pershing v svojih rokah. Vojni department je izdal načrt, da se bo skupaj poslalo domov posamezne divizije gotovih okrajaj ali mest. To se bo ukrenilo vsled tega, da bo dana večji del vojaštva v svojih rokah. Za prevoz se bo rabilo tudi zasežene nemške parnike.

Vsa taborišča v Ameriki bodo v kratkem izpraznjena, da se pripravi prostor vojaštvu naše ekspedije. V taborišču bo ostal le majhen oddelek vojaštva za zadrževanje reda in straže.

V obče se sodi, da bo kongres določil za vsakega ameriškega vojaka kot posebno nagrado, celomesečno plačo. General Pershing zatrjuje, da imajo ameriški vojaki na podlagi postave popolno pravico nositi svojo uniformo še tri mesece zatem, ko se vrnejo domov. To bo dosti pripomoglo pri nabavi civilne obleke za demobilizirano vojaštvo.

General March je omenil, da se bo 42. diviziji (Mavrični—Rainbow) iz New Yorka izkazala posebna čast, ker se je v minulih vojnih najbolj hrabro odlikovala. Ta divizija bo priredila ob povratku veliko slavnostno paradno v glavnem mestu Združ. držav, v Washingtonu.

V svrhu formacije stalne, ali redne armade se bo tudi ukrenilo potrebne korake in sicer s tem, da bo vsak vojak dobil častni odpust; takoj zatem bo pa vprašan, če hoče še vnaprej služiti v stalni armadi. Vsi priključeni bodo dobili po en mesec dopusta, predno bodo zopet vpoklicani.

General Pershing bo postal sedaj vojnemu departmentu še vsa inena do 11. t. m. padlih, ranjenih, ter pogrešanih, kar bo zanj vsekako težavno delo. V vojnem ujetništvu se je do 15. okt. t. l. nahajalo 5,738 ameriških vojakov. Tudi ti se bodo v kratkem povrnilo domov.

Razna obrežna mesta ob Atlantiku delajo že sedaj velike pripravke za slavnosten sprejem domov prišedših vojakov. Največja slavnost se bo vršila v New Yorku.

Zivela Čehoslovakija!

Washington, D. C. — 18. nov. —

Državni zakladniški department je vpisal danes v svoje knjige desetega zaveznika — dolžnika. To je Narodni svet Čehoslovaške republike. Čehoslovaški republiki je Amerika danes posodila \$7,000,000. — Roleg tega se je dovolila Angliji nadaljnih \$200,000,000, Italiji \$50,000,000 in Belgiji \$9,000,000.

Iz Berna, v Švicah prihaja semkaj poročilo, da je bil minul petek izvoljen prvim predsednikom čehoslovaške republike prof. T. G. Masaryk.

Prof. Masaryk odpotuje v Prago.

New York, N. Y., 18. nov. —

Prof. Thomas G. Masaryk, predsednik nove Čehoslovaške republike bo odpotoval prihodnji tork v Prago, kjer bo prevzel vladite

Nemci prosijo Amerike pomoči.

Washington, D. C., 18. nov. —

Nemški minister zunanjih zadev Dr. Solf je postal državnemu tajniku Lansingu poročilo v obliki prošnje, če Amerika dovoli Nemčiji poslati semkaj posebno komisijo, koje namen naj bi bil naprositi vlado Zdrženih držav za nujno od pomoč vsled splošne lakote in bede na Nemskem.

Gotovo ne bo vlada Zdrženih držav te prošnje zavrgla, ter bo izročila celo zadevo Mr. Hooverju, administratorju živilske komisije. Pred vsem se bo pa pazilo na to, kako se bodo Nemci v prihodnje zadržali. Predsednik Wilson je rekel, da je pri volji pomagati Nemcem, tako tudi Avstrijem, ako bodo v najkrajšem času uredili svoje notranje razmere, in če ne bodo započeli kaknega boljše življenja, kakor se to vrši na Ruskem.

Ruski princ v Washingtonu.

Washington, D. C., 18. nov. —

Princ Jurij E. Lvoff, prvi ministriški predsednik izza časa ruske revolucije se je mudil danes v avdienci pri državnem tajniku Lansingu. Pogovarjal se je z njim o sedanjih ruskih situaciji z ozirom na položaj Amerike, ki namerava Rusijo rehabilitirati. Lvoffa je spremljal ruski poslanik Bakmeteff. Čez nekaj dni bo princ Lvoff posetil v avdienci tudi predsednika Wilsona.

Žrtve influence so večje, kot amer. žrtve vojne.

Washington, D. C., 18. nov. —

Influence je bolj nevarna, kot vojna. Tako zatrjuje državni zdravstveni urad. Številke žrtve influence so 1000,000 mrtvih slučajev. Skupno število padlih ali mrtvih Američanov v minulih vojnih pa ne presega 50,000 slučajev.

Posledice linčanja.

Winston, Salem, N. C., 18. nov. —

Ko so se nahajal v tukajšnjem okrajnem zaporu neki zamorec, je napadla večeraj ječo, do 1000 oseb oborožena množica ljudstva, zahtevajoča, da se mora zamorec izročiti ljudski sodbi. Pri tem spopadu je bilo ustreljenih petero oseb, 10 pa nevarno ranjenih.

Inozemske vesti.

JUGOSLOVANSKE KONFERENCE V PARIZU. DELEGATJE PROVIZORICNE VLADE V ZAGREBU RAZPRAVLJAJO S TRUMBIČEM IN PAŠIČEM. — PAŠIČ PRIŠTAL NA VSE ZAHTEVE DR. KOROŠČA. — SPREJETI ZAKLJUČKI POMENIJO POKOP KRFPSKE DEKLARACIJE. — ZAGREBSKA VLADA ZAPOVEDNIK VOJSKE IN MONARICE. — USTAVOTVORNA SKUPŠČINA VRHOVNO TELO ZA ORGANIZIRANJE NOVE DRŽAVE.

(Ju. Cas. Urad, Washington, D. C.)

7. t. m. se je vršila v Parizu konferenca med odposlanci provizorične vlade v Zagrebu, dr. Korošcem, dr. Čingrijo in še je drugim članom, katerega ime pa ni mogoče na brzojavki razbrati, ter dr. Trumbičem, predsednikom Jugoslovanskega odbora v Londonu in srbskim ministrskim predsednikom Pašičem. Dr. Korošec je predložil naslednjo za-

hitevo provizorične vlade v Zagrebu:

1. Vlade Srbije, Amerike, Francije, Anglije in Italije se naj naprosijo, da priznajo Jugoslovski narodni svet v Zagrebu za vrhovno oblast novo osnovane države Srbov, Hrvatov in Slovencev na vsem jugoslovanskem ozemlju bivše avstro-ogrške monarhije:

2. Taiste vlade se naj naprosijo, da priznajo Jugoslovanski Narodni svet v Zagrebu kot vrhovnega zapovednika bivše avstro-ogrške mornarice, katero so zavzeli Jugoslovani in ki je zadržana s tem zavezniški značaj.

3. Jugoslovanski vojski, sestavljeni iz jugoslovanskih čet bivše avstro-ogrške vojske, ki pa je prisegla zvestobo Jug. Nar. Svetu, se ima priznati značaj vojskujoče se in zavezne vojske

4. Dr. Ante Trumbić se ima priznati uradnim predstavnikom Jug. Narodnega sveta pri zavezniških vladah za toliko časa, da se ustroji skupna država s Srbijo.

Konferenca je dalje soglasno proglasila, da se ima osnovati skupno ministrstvo združene srbsko-hrvatsko-slovenske države. Srbija izjavlja, da se odstrani vse politične in cesarske meje na celotnem ozemlju Slovencev, Hrvatov in Srbov. Administrativna uprava jugoslovanskih pokrajin se za sedaj ne bo menjala; vse izpremembe v organizaciji nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev pa bo odredila ustavotvorna skupščina, ki bo vrhovni faktor celekupnega naroda.

Ministrski predsednik Pašič je odobril v imenu srbske vlade vse te zahteve ter obljubil, da jih bo sponoril zavezniškim vladam in da jih bo podpiral z vso svojo avtoriteto.

Končno je sprejela konferenca odločno resolucijo proti akciji italijanskih oblasti na jugoslovanskem ozemlju.

PROTEST SLOVENSKE VLADE.

Amsterdam, Holandsko, 18. nov. —

Iz Ljubljane poročajo, da se je 7. novembra sešla deputacija slovenske vlade s italijanskimi poveljniki v Postojni. Iz poročila, ki opisuje pogajanje na tem stanku, je razvidno, da se Slovenci in Italijani ne morejo sporazumeti glede na pogoje premirja. Italijani hočejo, da avstrijske čete oddajo vse bojni material izvemši osebne orožja, medtem ko stoji slovenska vlada v Ljubljani na stališču, da avstrijska armada ne eksistira več in vsled tega ne morejo pogoji premirja biti meročajni za neodvisno Jugoslavijo in ves bojni material slovenskih čet mora ostati v posesti Jugoslavije do mirovne konference. Italijani groze z re-prisalijami.

Slovenska vlada se je obrnila na jugoslovansko vlado v Zagrebu z zahtevo, da zadnja apelira na zaveznike in Ameriko, da se tuje čete umaknejo iz jugoslovanske teritorije; ako pa že mora biti okupacija, tedaj slovenska vlada absolutno zahteva, da se odstranijo italijanske čete in nadomestijo z drugimi zavezniškimi četami.

DR. KOROŠEC V PARIZU.

Pariz, Francija, 18. nov. —

Dr. Anton Korošec, predsednik Jugoslovanskega Narodnega sveta — začasne vlade jugoslovanskih držav pod bivše avstro-ogrsko kruno — je došel semkaj, da bo uredil zadeve z vladami ententnih zaveznikov.

Zveza jugoslovanskih držav.

Washington, D. C., 15. nov. —

Med srbskim ministrskim predsednikom in delegati Narodnega sveta v Zagrebu, ki zastopajo Srbe, Hrvate in Slovence iz Avstro-Ogrske, se je doseglo popoln sporazum za ustanovitev zveze jugoslovanskih pokrajin iz Avstrije s kraljevino Srbijo. Tako se semkaj uradno poroča. Tozadevna konferenca se je vršila v Ženevi dne 7. novembra.

Bivši avstrijski cesar — navaden državljan.

Curich, Švica, 18. novembra. —

Bivši avstrijski cesar Karol, ki se moral nedavno odpovedati svojemu prestolu; se je podal na neki grad, kjer bo živel s svojo družino kot priprost avstrijski državljan pod imenom grof Habsburg.

Revolucija na Nemskem.

London, Anglija, 18. nov. —

Na Nemskem se je pojavila zadnje dni splošna revolucija po ruskem zgledu. Revolucijo so zanesli na Nemško podkupljeni boljševiški agenti iz Rusije.

Volitve na Nemskem.

Bern, Švica, 17. novembra. —

Novi nemški kancler Dr. Ebert je naznanil javnosti, da se bodo vršile splošne volitve za nemški Narodni kongres dne 2. februarja prih. leta. Kancler omenja, da vsled tega ni treba preložiti mirovne konference.

Novo nemške republike.

Amsterdam, Holandsko, 17. novembra. —

Več nemških pokrajin je sledilo izgledu Nemčije s tem, da je izpremenilo svojo staro obliko vlade v republiko. Kakor se semkaj poroča, se je proglasila pokrajina Saxen Meiningen republiki. Vse posestve plemenitašev je prešlo vsled tega v ljudsko posest.

Iz Ženeve se semkaj poroča, da se bo Luksemburška vojvodina ocepila od Nemčije in bo postala tudi republika pod pokroviteljstvom Francije.

Glede Šlezvig-Holštanske bo ljudstvo v kratkem na podlagi splošnega glasovanja odločilo, če naj ostane še pod nemško vlado, ali naj se prikloni Danskim.

Mirovno praznovanje v Rimu.

Rim, Italija, 18. novembra. —

Kardinal Gaspari, papežev državni tajnik je pisal vsem kardinalom širom sveta, da naj se udeležijo velike slavnosti v Rimu na oni dan, ko bo mir podpisan, oziroma, ko bo mirovna konferenca zaključena. Pri tej priliki bo papež Benedikt v cerkvi sv. Petra daroval pontifikalno zahvalno mašo.

Zapuščina kralja oderuhov.

Konec meseca septembra t. l. je umrl v New Yorku znani kralj oderuhov Daniel H. Tolman, zapustivši \$7,259,344 premoženja. Ta denar si je pridobil Tolman s posejevanjem denarja na visoke obresti; imel je širom Unije in Kanade 63 zastavljalnic, kamor je ljudstvo donosalo zlatino in drugo raznovrstno blago, da je dobivalo denar na posodo na visoke obresti.

NAZNAVILLO

Članom društva sv. Jožefa št. 2. K. S. K. J. v Joliet, Ill. naznanjam, da sem se te dni preselil na svoj drugi prostor. Sedaj stanujem na: 611 N. Broadway St. Joliet, Ill.

Zatorej naj pride vsak član (iea) plačat za društvo na gornji ali moj novi naslov. Denar za društvo bom sprejemal sleherni dan od 12. do 1. ure popoldne in zvečer; ob nedeljah pa ves dan, tako, da bi imel vsaki član (iea) priložnost plačati svoje društvene prispevke, in to, ako ne čez teden, pa v nedeljo. In vsi dopisi, tikajoči se našega društva naj se naslavljajo na moj noči naslov.

S sobratskim pozdravom
John Vidmar, tajnik
611 N. Broadway Str. Joliet, Ill.

NAZNAVILLO

Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25. KSKJ. Cleveland, O., se naznanja članom in članicam gori imenovanega društva, da se za časa sedanje bolezn "influenca" ne sprejema društvenih in Jednotnih asessmentov na mojem domu, pač pa samo v dvorani.

Vsled tega so prošeni člani in članice, da plačajo svoje asessmente za prihodnji mesec (december t. l.) v dvorani dne 1. decembra 1918. Vplačevanje se prične točno ob 10:30 dopoldne. Blagovolite torej cenj. društveniki to vpoštevati! Ker je prihodnji mesec zadnji v tekočem letu, bo treba sestaviti celoletni račun, nove knjige za članstvo prepisati in urediti. Pri tej priliki in vsled tega se ne bo nobenemu članu (iea) kreditiralo ases, ozir. pisalo dolg zanaprej, pač bo pa vsak prizadet član vsled zaostalega dolga suspendiran.

S sobratskim pozdravom
Joseph Russ, tajnik.

NAZNAVILLO

Članom društva sv. Jožefa št. 53 K. S. K. J. v Waukegan, Ill., se tem potom naznanja, da je bilo sklenjeno, na redni mesečni seji, dne 10. novembra, da se korporativno udeležimo slavnosti 15. letnice obstanka slovenske cerkve v naši naselbini.

V ta namen se zberemo v četrtek dne 28. novembra (Zahvalni dan) v Mr. Matt Slanovi dvorani ob 1/2 9. uri dopoldne, od koder odkorakamo s paradó v cerkev. Vsak član naj prinese s seboj tudi društveno regalijo.

S sobratskim pozdravom
Math. Ivanetič, dr. tajnik.

NAZNAVILLO

Iz urada dr. Marije Pomagaj št. 79. K. S. K. J. v Waukeganu, Ill., se naznanja vsem onim članom, kateri se niso vdeležili zadnje redne seje, da je bilo na isti sklenjeno, da se društvo korporativno vdeležijo dne 28. novembra t. l. v spomin petnajstletnice obstanka naše župnije. Ker je bilo sklenjeno, da se bodemo zbrali ob pol desetih uri v solskih prostorih, moram pojasniti, da se je to preuredilo v toliko, da se bodemo zbrali že ob polni devetih dopoldne v Mr. Math Slanovi dvorani z regalijami, in potem bodemo odkorakali z godbo na čelu po pozneje določenem kraju v cerkev. Ker bo ta dan velikega pomena za nas, in našo župnijo, bi bilo želeži, da se člani vdeležijo v polnem številu.

Pri tej priložnosti moram tudi obvestiti vse člane gori omenjenega društva, da se zagotovo vdeležite prihodnje letne ali glavne seje dne 8. dec. Na tej seji se bodo volil odbor za prihodnje leto 1919. Radi tega je dolžnost vsakega člana, da se iste vdeležijo. Ravno tako je tudi več važnih zadev, katere morajo biti rešene na glavni seji. Pomniti je treba, da kateri se ne vdeležijo te seje, bodo zapal kazni po pravilih; oproščeni bodo le oni, kateri bodo imeli tehten vzrok; torej ne pozabite to sejo!

S sobratskim pozdravom vsemu članstvu K. S. K. Jednote.
John Zalar, tajnik.

NAZNAVILLO

Iz urada dr. sv. Alojzija št. 88. Mohawk, Mich.

S tem prosim vse one člane našega društva, ki imajo potne liste in že dolgujejo društvu, da naj poravnajo svoj dolg do 1. decembra, ali pa še prej. Čim prej,

tem bolje bo zanje. Potem naj se ne pritožujejo, da jim je bil društveni odbor kriv, če so bili suspendirani, ali da je odbor grdo z njimi postopal.

Nadalje prosim vse člane, da se udeležijo prihodnje seje, ker imamo več važnih stvari na dnevnem redu in tudi se bo volil novi odbor za leto 1919. Prosim, da se vsi člani vdeležite prihodnje seje vršee se na Ahmeek Fayal Hall ob 3. uri popoldne. Če bo ta seja morda do onega časa preklicana, bo isto vsakemu članu že znano. S pozdravom do vsega članstva K. S. K. J.

John Miketich, tajnik.

NAZNAVILLO

S tem javljam žalostno vest, da je dne 6. novembra t. l. za večno v Gospodu zaspal sobrat Mat. Zgonec, tajnik našega društva sv. Jožefa št. 112 K. S. K. J. Sly, Minn. Vzrok smrti je bila pljučnica. Star je bil 31 let ter zapuša žalujočo vdovo ter troje malih otročičev.

Pred enim tednom je bil pokopan tudi naš sobrat John Kužnik, star 52 let; zapuša vdovo in četvero otrok. Umril je tudi za pljučnico.

Bolan je sedaj tudi drugi tajnik našega društva sobr. Leopold Majerle in njegov brat Josip Majerle.

Iskreno sožalje družini Mat. Zgonec in John Kužnika. Oba pokojna člana naj počivata v miru! Ohranimo jih v blagem spominu. — Drugemu tajniku pa želim, da bi kmalu ozdravel.

Člani, ki stanujejo oddaljeni od mesta Ely naj pošiljajo vse društvene asessmente (denarne zadeve) na Joe Agnich, box 266 Ely, Minn.

S sobratskim pozdravom
Jos. J. Peshel,
društ. podpredsednik.

POZOR ČLANI DR. ŠT. 153!

Apeliram na člane dr. sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. v Canonsburg, Pa., da se zanesljivo vdeležijo seje, ki se bo vršila dne 1. decembra 1918. Na omenjeni seji bo volitev odbora za leto 1919. Imamo pa na dnevnem redu še par drugih važnih reči.

Pridite torej vsi na sejo!
S sobratskim pozdravom
Frank Kirn, tajnik.

Pueblo, Colo.
Priroda izumira, rumeno listje pada raz drevja, in vsa narava kaže znak jeseni. Vse okrog v naravi je žalostno, mrtvo in tiho. Slovenska naselbina v Pueblo — vedno tako napredna, je danes zavita v globoko žalost zaradi posledice, katere je pustila tudi tukaj grozovita morilka španska influenza. Ni skoro tukaj družine, kjer ni bilo te grozne morilke. Videl sem v časopisih, kako grozno je prizadeta naša Pennsylvanjska naselbina Forest City. Tudi Pueblo je sličen Forest Cityju v tem oziru. Tudi tukaj je grozna morilka pobrala nad 30 slovenskih rodoljubov in to v času enega tedna. Da žalostno je: tej hiši manjka očeta, v oni matere, zopet v tretji brata ali sestre itd.

Prva žrtev španske influence je postal slovenski vojak Anton Virant in sicer je umrl v Camp McArthur, Tex. Pred tremi meseci je odšel k vojakom iz Leadville, Colo., v Camp McArthur, Tex., kjer je dne 17. okt. 1918 podlegel španski influenci. Njegov brat Frank, ki živi v Pueblo, ga je dal semkaj pripeljati in mu je priredil tudi dostojen pogreb, (seveda privatni, ker cerkve so vse zaprte). Doma je bil iz fare Golo pri Ljubljani. V Ameriko je prišel pred 13 leti in sicer v Pueblo, odkoder je pred petimi leti odšel v Leadville, Colo., in odkoder je šel pred tremi meseci v službo za domovino, kateri je tudi daroval svoje življenje, pripravljene se boriti za osvobodjenje zatiranih narodov. Le žal, da mu je smrt pretrgla ni življenja prej, predno je zavredni Slovenec mogel pokazati, kaj za zamore Jugoslovan v borbi proti zatiralcu svetovne svobode. Tukaj zapuša brata ter še nekeje v Ameriki eno sestro omenjeno Glavan. Ti naš dragi Tone počiva v miru v demokratični zemlji Amerike!

Po Anton Virantovem pogrebu se je pa pričela druga žalostna vrsta pogrebov Puebljskih žrtev influence. Ni mi mogoče dati po-

sebnega opisa za vsako žrtev, ker bi mi vzelo preveč časa in urednika pa preveč prostora. Zato naj mi vsi prizadeti rojaki oprostite. Ko bom vsakega umrlega imenoval le s imenom ter h kateremu društvu da je spadal.

Torej za Anton Virantom je postal prva žrtev španske influence rojak Daniel Vujič. Spadal je k trem podpornim društvom in sicer: K društvu sv. Jožefa št. 7 KSKJ, Sv. Trojice, NHZ., ter Zapadna Zvezda, št. 16, ZSZ. Zanjim je umrla dobro znana rojakinja Marija Jesih, doma iz Kompolja, fara Dobropolje na Dolenskem; stara je bila 28 let, zapuša troje otrok in moža; spadala je k društvu Slovan št. 3; ZSZ, in Marija Pomagaj št. 42, JSKJ. Dalje Joe Ravnik, zapuša žena in enega otroka; spadal je k društvu Orel št. 21, SNPJ. Marija Robida, stara 55 let, zapuša moža na smrtni postelji, ter troje otrok. Spadala je k društvu Katoliških borštnaric in Marije Čist. Spočetja št. 104, K. S. K. J. Franca Ferkulj. Stara 28 let. Zapuša moža in šestero malih otročičev. Spadala je k društvu Katoliških Borštnaric in pa k društvu Marija Pomagaj št. 42 JSKJ. — Marija Štofele, zapuša moža in več otrok. Mislim, da je spadala k društvu Sokol št. 38 JSKJ. Barbara Petrič, zapuša moža, ter sedem malih otročičev, bilo jih je devet, toda dva sta umrla ravno v istem času kakor mati, tako da so imeli skupni pogreb. Pokojnica je spadala k društvu S. S. P. Z. — Frank Papež, zapuša žena in več otrok. Spadal je k društvu Orel SNPJ. — Louis Zabukovec, zapuša žena in več malih otročičev; spadal je k društvu Marija Pomagaj št. 42 JSKJ. — John Vidmar, spadal je k društvu Slovan št. 3, ZSZ. Zapuša žena in enega brata. Joseph Anžlovar, zapuša sestro; spadal je k društvu Sv. Jožefa št. 7 KSKJ. in društvu Slovan ZSZ. — Frank Omahen, nima tukaj sorodnikov. Spadal je k društvu Slovan št. 3. ZSZ. — Frank Strah, zapuša žena in dvoje otrok; spadal je k društvu Slovan št. 3 ZSZ. — Joseph Gradikar, zapuša brata in sestro; spadal je k društvu sv. Petra in Pavla št. 75 JSKJ. — Joseph Okoren, zapuša dva brata, od katerih je ravno isti čas eden umrl in sicer v Leadville, Colo. Spadal je v društvu Marija Pomagaj št. 42 JSKJ. Za njim je umrl Stefan Purkat, samec; spadal je k društvu SSPZ. — John Papež, zapuša v starem kraju ženo in več otrok; pri društvu ne vem ako je bil ali ne? — Joe Težak, zapuša žena in več malih otročičev, Spadal je k društvu Sokol št. 38, JSKJ. ter Zapadna Zvezda št. 16, ZSZ. — John Ogolin, zapuša brata. Spadal je k društvu SSPZ. Umril je tudi 17. letni Joe Adamič, ki zapuša starše in več bratov in sestra. Spadal ni k nobenemu društvu. — Andrej Zajec, zapuša žena, ter več malih otrok. Spadal je k društvu sv. Petra in Pavla št. 15 JSKJ. — Umril je 11-letni sin Matija Kristina, in sicer za špansko influenco. Družini Perko je umrla 6 let stara hčerka. Družini Joe Koeman pa eno leto stari otrok. V Montani je tudi umrl John Pugel, brat dobro znanega tukajšnjega rojaka Joseph Pugelna, ki je tudi dal svojega brata sem pripeljati in mu je preskrbel dostojen pogreb. Vsi gori označeni so umrli za špansko influenco v dneh 29., 30., 31. oktobra in 1. nov. 1918. Dne 3. novembra je tudi umrl po kratki in mučni bolezni, pljučnici sin dobroznanega slovenskega trgovca J. Snedeca, Anton Snedec, star 18 let. Bil je član društva Sv. Jožefa št. 7. K. S. K. J. ter K. C. Tukaj zapuša žalujoče starše, tri sestre in dva brata, na Francoskem bojišču pa tudi brata poročnika Dr. J. F. Snedea.

Tukaj v bolnišnici je tudi umrl Andrej Krašovec, član dr. Planinski Bratje št. 5. ZSZ. v Leadville, Colo., je dne 10. nov. umrl Martin Lukežič, ki zapuša žena in dvoje otrok. Spadal je k društvu Pl. Bratje št. 5. ZSZ. v Leadville, Colo.

Brzobjavno obvestilo je prišlo iz Lorain, Ohio, da je tam umrl John Jerič, član društva Slovan št. 3. ZSZ, Pueblo, Colo. Živel je prej več let v Pueblo, in se pred nekaj meseci podal na vzhod, na mali obisk, kjer ga je dohitela španska influenza. Tukaj zapuša strica in v stari domovini pa starše. Bil je doma nekeje od Gro-

svara. Ravno leti časa je prišlo tudi podobno obvestilo iz Milwaukee, Wis., da je tam po kratki bolezni podlegel španski influenci Frank Strah, član društva Slovan št. 3. ZSZ. Pokopan je bil v Milwaukee, Wis. Tukaj nima sorodnikov, v starem kraju pa zapuša starše; doma je bil iz Domžal na Gorenjskem.

S tem mislim, da je žalostna vrsta imen žrtev influence končana do danes; morebiti sem tudi koga izpustil, zato mi naj prizadeti rojaki oprostite; bom pa v drugič poročal, ako sam ne podležem. Vsem prizadetim družinam izražam moje najgloboke sožalje, mrtvim žrtvam pa naj sveti večna luč.

Na tej bolezni jih še boleha veliko, toda smrtni slučajni pa nekoliko poenjujejo, toda ob tem vem, da ne bo obstalo, in so je nam treba pripraviti se na nadaljne žrtve. Gledišče, cerkve, šole in vsi javni lokali so še vedno zaprti in bodo tudi ostali toliko časa, dokler se stvar na boljše ne zasueči in to je dokler "flu" ne bo pričela pojemat. Upajmo, da bo klanje kmalu pri koncu in potem bodo pa nam zopet prišli oni veseli dnevi, kakoršne smo imeli prej, še posebno sedaj, ko je konec vojne in se bodo naši sinovi oz. možje ali bratje vračali domov, kot zmagovalci svetovne demokracije in svobode. Vse bo še prišlo v pravi tir, dotlej pa nas ohrani Ti, o večni Bog pri dobrem zdravju!...

Pozdrav! **J. G.**

Pueblo, Colo., 7. nov. 1918.

Tudi jaz nimam nič kaj veselega poročati iz naše slovenske naselbine. Strašno žalostne čase smo doživeli pri nas tukaj, ker se je tudi v Pueblo, Colo utihotapila ta neusmiljena španska influenza, ki grabi svoje številne žrtve.

Ta bolezen je pričela razsajati pri nas nekako v sredi oktobra; pobrala je pa že veliko število slovenskih žrtev.

ne 17. oktobra ob 7. uri zvečer je potrkala smrt na vrata in pretrgala nit življenja edini hčerki Erni Okorn, stara 2 leti in pol. Pogreb se je vršil 18. oktobra.

Prav lepo se zahvaljujem rojaku John Tekave in njegovi ženi v imenu družine Okorn za krasni vneč in svetlice ter za ves njegov trud, ker je celo noč prečul pri krsti ranjke.

Ob enem se zahvaljujem Rev. Ciril Zupan-u ker so prišli na dom in ker so spremili ranjko na pokopališče. Še enkrat Vam hvala!

Dne 30. oktobra je umrl 37letni rojak Josip Okorn, neoženjen, doma iz Vodice št. 1. fara Dobropolje, spadal je k J. S. K. J. V Leadville je umrl tudi njegov brat Andrej Okorn.

Za večno je zaspal 17letni mladenič Josip Adamič. — Rodbini Adamič izrekam srčno sožalje.

Časi se res spreminjajo. Zdaj se ne sliši potrkovanja zvonov, zdaj ne vidiš zastave vihtrati pri pogrebu društ. sobratov, ne čuješ več žalostnih komadov godbe pri sprevodu, pač pa slišiš tiho in brzo drdrati avtomobile pogrebnikov in zdravnikov ter ambulane zvoze. Vse je žalostno, kamor se obrneš.

Pa ne zgubimo se upanja! Prosimo vsemogočnega Boga, da bi že enkrat vzela od nas slovo ta nesrečna bolezen. Upajmo pa tudi, da bo kmalu konec vojne.

S pozdravom
Franciška Lešar,
R. 2. bx 65 Pueblo, Colo. po domače "Kmetovka."

Dostavek uredništva: Zadnja želja se Vam je že izpolnila in sicer par dni zatem. Dne 11. nov. ste gotovo obhajali tudi tam na zapadu "Veliki dan", ali konec vojne. Dal Bog, da bi še epidemična bolezen vsepovsod kmalu ponehala.

Denver, Colo.

Cenjeni mi urednik Glasila K. S. K. J.!

Prosil bi vas za malo prostora. Vsaki delavec začne svoj dopis, kako gre z delom. Dela je dovolj, ali kateri smo še živi in zdravi hvala Bogu skoro nimamo časa za delo, ker je treba bolnike obiskovati in tolažiti in mrtve pokopavati. Jesen je tu. Zima se bliža, listje pada z drevs in skoro ravno tako padajo človeška življenja. Ali jesen in zima bo minula in potem pride spomlad in dreveje bodo zopet zeleno ali človeško življenje se nikdar več ne vrne.

Za influenco bolnih je bilo jako veliko in še sedaj jih je še. Dne 10 okt. je v Gospodu za večno zaspal

Anton Kukovich v najlepši dobi, 36 letu. Zapuša soprogo in 5 nedorastlih otrok. Bil je član dveh društev: dr. sv. Roka št. 113 K. S. K. J. in sv. Martina Z. S. Z.

Komaj smo tega pokopali, že naš pretres zopet glas, da je zopet drugi član na smrt bolan in aloe Anton Kumar, ki je umrl dne 27. okt. v 41. letu; zapuša žalujočo soprogo in 4 nedoraste otroke.

Bil je član dr. sv. Roka št. 113. K. S. K. Jednote in dr. sv. Martina št. 1. Z. S. Z. Komaj smo tega člana pokopali dne 31. okt. zjutraj, že zopet se je slišala žalostna novica, da je ob 7. uri zvečer 31. okt. umrl John Baudek v 21. letu starosti. Zapuša starše, dve sestri in tri brate. Bil je član dr. sv. Roka privedilo je pogreb s pomočjo dr. sv. Martina pri prvih dveh vsem trem je dr. sv. Roka darovalo lepe vence kakor tudi njih prijatelji, za kar jim lepa hvala! Bog vam bodi plačnik! Vzrok smrti je bila influence in pljučnica pri vseh treh. Društvo sv. Roka je hudo prizadeto, ker je izgubilo kar tri dobre in zveste člane, družine pa dobre očete, oziroma može in starši pa dobrega sina ker je bil marljiv mladenič. Vsi so bili jako prihljubljeni, kar so pokazali prijatelji pri polaganju svetlice na krsto ob njih smrti. Ker ste bili dobri sinovi matere naše K. S. K. J. zato tudi ona ne bode pozabila vaših dragih.

Dragi mi bratje, odšli ste iz naše srede, toda spominjali se vas bodejo. Preselili ste se v kraj miru, kjer vas več ne moti hrup življenja. Zapustili ste nas in zaspali mirno za večno. Počivajte sladko spanje v hladni zemlji na veki, bratje naši in večna luč naj vam sveti. Vsem prizadetim izražam naše sožalje.

Louis Andolšek,
tajnik dr. sv. Roka 113 K. S. K. J.

Helper, Utah.

Žrtve influence.

Vsled influence imamo pogrebe tukaj kar na dnevnem redu. Danes, dne 9. novembra je umrl v Standardville, neki? član dr. sv. Jurija J. S. K. J. Leadville, Colo.

Dne 5. novembra smo pokopali rojaka Vincenc Kolarja doma iz Trebnjega na Dolenskem, star je bil 36 let in za puša doma ženo ter 2 otroka. Spadal je k dvema podp. organizacijama.

Dne 7. nov. se je vršil pogreb rojakinje, uboge vdove Frančiške Selko; stare 36 let, ki je zapustila tri sestro (otroke) v starosti od 2-7 let. Doma je bila nekeje od Litije na Dolenskem. Vsi ti so umrli na Standardville, Utah, pokopani so pa bili v Helper, Utah. Že prej je pa umrlo tu več drugih Slovencev, vsi žrtve neusmiljene morilke influence in pljučnice.

S pozdravom **Poročevalec.**

East Helena, Mont.

Cenjeni urednik:—

Blagovolite natisniti teh par vrstic v cenjeno glasilo naše dobre matere K. S. K. J.

Da, z vso krutostjo in neusmiljeno roko je smrt ugrabila iz naše srede nad vse ljubljene nečaka, bratrance in prijatelja Mike Gorsche, star komaj 23 let, ki je dne 8. nov. prevlečen s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pokojnik je spadal k društvu sv. Cirila in Metoda št. 45 K. S. K. J. Žal, da se društvo ni moglo udeležiti pogreba zaradi razširjene bolezni influence, kateri je tudi pokojnik podlegel. Doma je bil iz vasi Breže pri Ribnici na Kranjskem, po domače Žnidarjev, kjer zapuša svoje starše in dve sestri, polni upanja, kedaj se povrne zopet njih sin in brat domov; toda njih čakanje bo zaman, ker njih ljubljenec se je že preselil v večno domovino, kjer ni več žav.

Teško smo se ločili od tako rano zamrlega sobrata in prijatelja toda zavest nas tolaži, da je že prestal svoje delo na zemlji in da se že raduje nad zvezdami v svetem rajju.

Bodimo torej vedno pripravljene, ker ne vemo ne ure, ne dneva. Groba vrata so noč in dan odprta. —

Smrt pobira, ne izbira, To vsak človek dobro ve: Vse kar živo je, umira, Grobu vse nasproti gre!

Vsem prijatelj ti nam dragi, Zemsko gorje si prestal, Ti mladenič vrli, blagi, Boš v spominu nam ostal!

Večna luč naj tebi sije, Mir in pokoj naj ti bo. Kmalu tudi grob zakrije, Nas vse čaka enkrat — to!

Tvoj žalujoči bratranec: Joseph Lesar, bx 118 E. Helena, Mont.

Lokalne vesti.

— Od 11. novembra dopoldne, do danes vibra se stolpa cerkve sv. Stefana še vedno velika ameriška zastava in naša slovenska trobojnica v znamenje sklenjenega premirja, ozir. konec svetovne vojne.

Kakor po drugih naselbinah, tako smo obhajali tudi chikaški Slovenci "Veliki dan" zmage z nepopisnim navdušenjem in veseljem. Čemu pa tudi ne? Ostal nam bo v vednem spominu do smrti.

Pisati bolj podrobno o velikanskem zmagozslavju mesta Chicago na dan 11. nov. t. l. je že sedaj malo pozno. Omenimo naj le, da so označeni dan v Chicago vse parne pišalke mesta piskale neprestano 24 ur. Med tem veselim piskanjem se je pa čulo že ob 3. uri zjutraj lepo ubrano potrkovanje zvonov naše slovenske cerkve. Naši vrli Gorenci so potrkovali vsega skupaj 5 ur. Takega zvonjenja ni bilo čuti v nobeni drugi sosedni cerkvi.

Minulo nedeljo, dopoldne so pa priredili farani cerkve sv. Stefana veliko zmagozslavno in mirovno parado po glavnih ulicah naše slovenske naselbine. Na čelu te parade so korakali trije slovenski vojaki v uniformah. Vm. Laurich, J. Petrovič in J. Gregorich. Naša Slovenska godba je to pot pri paradi nad vse krasno in ubrano proizvajala znane ameriške patriotične komade, tako tudi slovenske. Prvič v zgodovini chikaške slovenske naselbine smo čuli na 22. česti, slovensko himno: "Naprej zastava Slave!" Ves čas med paradó so se oglašali miloubrani zvonovi slovenske cerkve. Ob četrč. več 10. uro so se vsi vdeleženci parade, (razna društva in posamezniki) vdeležili zahvalne službe božje, katero je daroval domači župnik Rev. A. Sojar. Cerkev je bila natlačeno polna vernikov. Ko smo dospeli v hišo božjo, je zadonel s kora menda prvič v naši zgodovini krasna ameriška narodna himna "America" v slovenskem jeziku. Poslušali smo jo stoje, med tem ko so pred oltarjem ponosno plapolale zvezdnate zastave v skupnici slovenske.

G. župnik je imel dnevu primeren krasen patriotičen govor, kakoršnega že nismo dolgo časa slišali. Vse je bilo navdušeno ob sklepu službe božje pri Zahvalni pesmi in vse je h koncu enoglasno zapelo himno "The Star Spangled Banner". — Slovenci, da si ravno nas ni število v naši chikaški metropoli, smo javno pokazali ta dan, da nam bije srce za našega čislana predsednika Wilsona, novo domovino in svetovno demokracijo.

Uredništvo Glasila, ki je sprožilo misel za minulo nedeljsko prireditev se tem poton lepo zahvaljuje naši vrli Slovenski godbi za njih brezplačni nastop. Živeli vsi domoljubni Slovenci in Slovenke iz Chicago!

— Splošno znano družina Anton Gregoricha je zadel dne 14. t. m. hud udarec. Po 4 tedenski bolezni je umrla namreč 6in pol letna hčerka Anica za pljučnico. Uboga deklica, ki je postala tudi žrtev influence je pretrpela v tem času grozne bolečine. Vseh nadaljnih muk in trpljenja jo je pa sedaj rešil angel smrti. Pogreb se je vršil dne 15. t. m. na Resurrection pokopališče v Summit.

Sobrātu Anton Gregorich-u, ki je glavni urednik naše K. S. K. J. ter čeli njegovi družini izjavljamo tem poton iskreno sožalje.

— Društvo "Zvon" št. 70 J. S. K. J. bo priredilo prih. nedeljo popoldne ob 2. uri in zvečer ob 8ih v cerkveni dvorani zanimivo šaloigro "Krojač Pips". — Prijatelji zabave dobrodošli!

— Društvo "Marije Pomagaj" št. 78. K. S. K. J. se pripravlja na krasno gledališko igro "Pri Kapelici": — Igro se je moralo vsled zdravstv. razmer v Chicago preložiti in sicer se bo ista vršila v soboto zvečer dne 7. dec. ter v nedeljo popoldne dne 8. decembra ob 2. uri. Rojaki in rojakinje! Ne zamudite te krasne prireditve!

Nedolgo pred izbruhom svetovne vojne je socialistična stranka izdala knjigo: "Vojna - zakaj?" To knjigo so prodajali socialisti pri svoji sejah pod strankinim nadzorstvom. V tej knjigi slikajo korporacije in vsak kapital kot tirane. Tu ne bomo hvallili ali obsojali kapitalizma; hočemo samo pregledati, kako važno ulogo je igrala ta stranka v vojnem času; kako velikodušno so se odavale klicu države nekaterih korporacij, katere socialisti imenujejo kapitalizem, je čudovito.

Lepo bi bilo, če bi kak strankin zastopnik pojasnil, zakaj so njegovi somišljeniki tako energično protestirali proti vojni in razširjali spise, v katerih slikajo velik dobiček, katerega bo kapitalizem naredil z vojno. Ko je prišla priložnost, da bi praktično izpolnili svoj nauk in sledili nauku, katerega soširili, so se kot en mož zjediniili z Nemčijo.

Dolgo nemško vojskovanje s svojim krvoprolitjem in izrabljanje moči cele Evrope je kazalo, da ne mislijo resno, ko govore, da so zoper vojsko. Imeli so priliko, da zmanjšajo vojaško silo v Nemčiji in končajo boj, ki je zmešal skoro ves svet. Ker je Nemčija socialistična država, bi človek mislil, da bodo vse storili, da dosežejo zaželjeni uspeh. Res je, da je prišel na Nemškem v ječo, kdor bi se protivil vojaški sili; toda, če bi se bili vsi socialisti do zadnjega vpriji, kakor se je zgodilo ruskem vladarju, bi bil nemški vladar že davno prej romal po potu, katerega mu je pokazal Nikolaj; pri tem bi bili pa pokazali, kako praktičen je socialistični nauk.

Nemški socialisti so povzročili državljansko vojno v Rusiji. To pa ni bil nagon človekoljubnosti, ampak namen pomagati Nemčiji; posledice pa so bile krvoprelivane in prilika, da si Nemčija o svoji kolikor mogoče veliko tuje zemlje. Pa se je Nemčija hudo yarala!

Če je zamogel socialistični vpliv razorožiti Rusijo, bi bil moral tudi v Nemčiji stresti vojaško nasilnost tekom 45 let. Nemški socialisti bi bili lahko že s prva ustavili vojno; namesto tega pa so podpirali silo že od začetka in skušali so ovirati Ameriko s svojimi nespametnimi govori in zavijanjem po listih. Če bi res bili, kakor trde v Ameriki zoper vojsko, kako pa se potem strinjajo s sodrugi na Nemškem? Zakaj so širili protivno propagando tukaj? Resnica je, da hočejo razdvojiti narod s tem, da hočejo prestrašiti one, ki se dajo oplasiti.

Če so socialisti preveliki bojzljivci, da bi se držali svojega prepričanja in niso imeli poguma, da bi bili praktično pokazali svoj protivnoji čut na Nemškem, zakaj bi pa Združene države ameriške dopustile njihovo revolucionarno pisanje?

Na Nemškem bi se bili morali samo pokazati s svojo barvo in že bi bili v ječi. Tukaj pa jih ni bilo sram zlorabljati prostosti z svojim vplivom, ki je napravil že več beguncev. Če bi bili do slednji, bi ne bili prišli za orožje na Nemškem. Pri nas se kažejo človekoljubne, pri tem pa so skušali ovirati armado in mornarico. Lansko jesen je list "Masses" širil protivno propagando. Urednik John Reed je bil po zveznem sodniku Foster-u postavljen pod varstvo \$2,000 zaradi oviranja pri nabiranju rekrutov.

Zagovornik socializma ne zasluži kakega spoštovanja svojih sodržavljanov, ker je socializem edina politična stranka, ki ni storila svoje dolžnosti pri dobivanju vojnega posojila in v prid Rdečega križa in sploh ni pomagala možem, ženam in otrokom, ki so žrtvovali čas in denar, da se ohranijo ameriški principi. Vsi vedo, kaj so storile različne družbe, kakor Kolumbovi vitezi in Y. M. C. A., za olajšanje vojaškega stanja. Vsi socialistični listi z malimi izjemami pa so pozivali ljudi, naj nikar ne darujejo ničesar v te namene, da so ljudje pri teh družbah goljufi in sebičneži.

Ni mogoče razumeti, kako more človek, po čegar telesu teče rdeča ameriška kri, sočustvovati s stranko, ki je popolnoma protivno ameriška. Kdor je zoper socializem, naj ostane pri miru.

...ki so označeni v ameriški ustavi; naj jih primerja s socialističnimi meščinjami in njegovo nestanovitno ustavo in materijalizmom. Socialisti ne pripoznajo dejel, katere jih redi, obladi in varuje, ampak jo ob težkih kaših ovirajo celo tedaj, ko bi ji morala pomagati vsaka politična in verska stranka, kadar bi morali biti vsi složni in edini.

Če bi se njihovi osnovni nauki strinjali z ameriškimi ideali, bi delovali z vlado in ne zoper s svojimi revolucionarnimi govori. Res je, da je zvezna vlada tako preganjala njihovo propagando, da so morali poiskati skrivne kote za svojo protivno modrost. Če bi bila ta vojna samo bajka, če bi se naši deželi ne bilo treba bati sovražnega vpada, če bi civilizacija ne bila v nevarnosti, bi pustili socialistom, da bi razširjali protivno nauk. Dejstvo pa je, da so taki nauki isto, kakor velezdaja, ko ima dežela toliko bremen na sebi, ko je bilo treba mož, da jo branijo. Če socializem uči take nauke, je čas za nas Amerikane, da spoznamo, da imamo v svoji sredi politično stranko, ki ni samo protiverska, ampak skuša onemogočiti vse, za kar se trudimo.

Če bi železna roka naših postav ne bila zadala težkega vdarca govornikom, ki so hoteli onemogočiti nabiranje moštva, bi bil vsak estni vogel in vsaka dvorana polna ljutih govornikov in podivjanih poslušalcev.

Ko je znani angleški socialist Keir Hardie pred leti rekel, da se je naučil socializma v novem zakonu, kjer je našel svoje inspiracije, so se socialisti dvignili, rekoč: "To kaže, da Mr. Hardie ni socialist;" urednik lista "Manifesto" je dodejal: "Komur je blaginja delavstva pri sreči, ne more imeti vere za podlago; vera je namreč orodje za podjarmljenje, in ne more služiti ob istem času svobodi. Glavno orožje delavstva v boju za prostost je znanost, ne vera; vera in znanost si nasprotujeta, kakor ogenj in voda." Ali more biti še kaj jasnejše, kakor to? Nadalje: "Ker imajo socialisti vero za senco, zato morajo vero popolnoma opustiti." Več socialističnih družb na Angleškem trdi, da so Marxovi nauki popolnoma protiverski.

Hardie je hotel rabiti vero, da bi bil izvoljen, toda njegovi somišljeniki so ga takoj vstavili, češ, vera in socializem ne moreta ta iti skupaj; socialisti imajo vero za senco na družbe, zato je treba vero popolnoma prezreti po njih misljenju.

Vse, kar so socialistični voditelji povedali, obsoja stranko kot nestanovitno in brezverno; na tej podlagi obstoje vsi njihovi nauki.

Vsakomur je treba, da se varuje pred podivjanci v tej stranki. Ne pozabimo, kar je nedavno rekel Morris Hillquit, da bo socializem glavni činitelj v narodnih in mednarodnih zadevah v tej vojski. Pri isti seji so poslali tudi brozjavim, ki so zagovarjali I. W. W., v katerem zražajo sočutje; poslali so jim tudi denarno pomoč. To kaže, kako se organizaciji strinjate. Socialisti se ne obotavljajo sprejeti v svojo sredo stranke, ki je napadla newyorške cerkve. Ni čuda, da je Eugene Debs, kandidat za predsednika, obdolžen po zvezni vladi stvarij, ki so enake velezdaji.

Anarhisti, I. W. W. in socialisti imajo sorodne nauke. Dežela je preprežena z njihovimi ogledali — socialisti. Kljub temu pa se še dobi ljudi, ki so bili rojeni v Ameriki, ki so bili vzgojeni v ameriških šolah, ki živajo ameriško prostost, pa se strinjajo z nauki, ki so popolnoma nasprotni amerikanizmu.

Da so socialisti sedaj na krnihi v Nemčiji, to jih ne postavi v nič lepšo luč. Vsi vemo, da je Amerika vzrok, da je znanan nemški militarizem. Polastiti se zveri, kadar ne breca več in se ne more braniti, ne kaže ničesar posebnega. Čas pa bo pokazal, kje bo preteklo več krvi v domači vojni; tam, kjer imajo socialisti svojo vlado, ali bolje rečeno, anarhijo v rokah, ali tam, kjer stoji na krnihi demokracija, kakor v Združenih državah.

Z narodom se ne igrajmo, posebno ne s tako ubogim, malim, kakor je slovenski!
Davorin Trstenjak.

Versko znanstvene razprave.

BOG — NA VEKE.

Spisal I. Božič.

(Nadaljevanje)

A ne samo samostojnost, gospodstvo nad vsemi drugimi narodi je Izraelu drago, sveta mu je še prav posebno njegova duhovniška čast, ki mu jo je podelil Bog, z besedami: "Duhovniško kraljestvo mi boste in sveto ljudstvo." In res je bila vladna oblika v tem ljudstvu do zadnjega v duhovskih rokah; sam kralj je bil le namestnik božji, ki je moral slušati ukaze svetih mož, prerokov. A ves Izrael je prešinjala le ena misel, posebno v poznejšem času: Pride dan, ko bodo vsi narodi ponižno donasali dragocene darove v Jeruzalem, časteč edino pravega Boga na svetem Sionu, podložni rodu Levijevemu, ki predstavlja visoko duhovniško čast Izraelova. Da je zadnji čas pr. Kr. to prepričanje izživalo bolj le iz sebičnosti in gospodstvaželjnosti, je dopustila božja previdnost, hote porabiti prav to mesenost, da izvrši delo odrešenja.

Toda, ako nahajamo že v zgodovini in misljenju vsega naroda na sploh znake, ki so imeli dičiti evet izraelskega ljudstva, Kristusa, Izraelca in eminentnega zmislu, najdemo jih še več, če se ozremo na posamezne dogodke, tičeče se naroda, na posamezne osebe in narave, sploh na vso njegovo versko in državno osnovo. In tu se nam odpre nepregledno polje predpodb, ki se pod vplivom nekega vrhovnega, tedaj še neznanega principa dopolnjujejo v eno veliko predpodo.

Že sami sveti pisatelji novega zakona nam izpričujejo, da se nahajajo pri izvoljenem ljudstvu, posamezni dogodki, osebe in naradbe, ki stoji med seboj v neki zvezi, veasih temni, pa vendar vselej harmonični, po kateri se nanašajo naravnost na Kristusa in njegovo delovanje. Nekatera mesta je tudi sv. cerkev v tem zmislu razložila, druga se zopet dajo precej gotovo določiti na podlagi trdnih hermenevtskih pravil.

Kakor se strinjajo lepe mavritne barve v jasno luč in umetno sestavljeni kamenčki v krasno celoto — mozaik, da si vsak element sam zase nima posebne krasote in se zdi celo brez pomena, enako je s temi predpodbami, ki se paznemu motrivel spoje v eno veliko predpodo, ki ji odgovarja le ena resnica — Kristus s svojim mnogovrstnim delovanjem.

"Svrha postave je Kristus," pravi sv. Pavel v pismu do Rimljanov. Kristus sam je prišel zato na svet, da bi postavo dopolnil. Isto pravi Kristus: "Izpolniti se mora vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, v prerokih in v psalmih." — In evangelist pristavlja: "Tako je pisano in tako je moral Kristus trpeti in od mrtvih vstati." Vendar v Mojzesovi postavi ne nahajamo o vsem tem ničakih pravih prerokov, nahajamo pa tem jasnejše predpodo Kristusove odrešilne smrti.

Melkizedek je predstavljal Kristusa kot duhovnika, opravljajočega nekrvavo daritev, v znamenje, da se bo obhajala ta nekrvava daritev poslednji čas med vsemi narodi, katerih zadnji zastopnik v duhovniški službi je bil ravno Melkizedek — vsaj v sv. pismu ne nahajamo pozneje nobenega več. Že prvi Abrahamov potomec, Izak, ki je bil rojen po čudesu in po božji objubi, je imel predstavljati Kristusa opravljajočega krvavo daritev, ki se je imela izvršiti samo enkrat in sicer v Judeji, deželi Izakovih potomcev.

Bog hoče izkušati Abrahamovo trdno vero in pokorščino, zato mu veli, naj mu daruje svojega edinega sina v žgavni dar. Abraham uboga. Navede, da predstavlja samega Najvišjega, ki hoče po gotovem času tudi darovati svojega po čudesu in iz objube veličenega Edinorojenega, kotaka zvesto s svojim sinom, ki sam nese les, na katerem bo darovan, proti gori Moriji, kjer je pozneje stal tempel.

Blizu tam stoji Kalvarija. Kaj bi bilo lahko ono noč po čudoviti Izakovi daritvi prvi hrib povedal drugemu, ko bi bil znal govoriti in razumel nedoumna pota božja previdnosti!

Pri teh dveh velikih prepodbah Kristusove krvave in nekrvave daritve pravzaprav samo eni tehte poteze se ne razločimo, tiste namreč, ki diči obojno Kristusovo daritev, t. j. njen spravi značaj. Bog je hotel to potezo vti-sniti predpodo še le pozneje, ker je bilo tako prikladneje onemu sklepu božje modrosti, po katerem je imela zgodovina sama izraelskega ljudstva predstavljati moč in učinek prave daritve na križu, namreč osvoboditev v duhovnem zmislu.

V darovanju velikonočnega jagnjeta pa je že prav na klasičen način upodobljena Kristusova krvava daritev glede na spravi in odrešilni pomen. Ta podoba kaj lepo dopolnjuje Izakove daritev. Kar bi se bilo z Izakom imelo zgoditi, zgodilo se je z jagnjetom, in zraven tega vidimo tukaj še tudi najvažnejšo stvar: spravno in osvobodilno potezo Kristusove smrti. In kakor darovanje velikonočnega jagnjeta, so bile tudi druge od Mojzesa po božjem povelju vpeljane daritve lepe predpodo-be Kristusa-duhovnika.

Po prihodu v sveto deželo predstavljajo Kristusa razni narodovi voditelji. Že sam Mojzes je bil njegova podoba kot rešitelj, srednik, postavljalec in slednjič kralji, ki so v mnogoterem oziru predpodo-be Mesijeve. Med kralji sta v tem oziru posebno važna prva dva iz Judovega rodu: David in Salomon. Kar je imel biti njihov potomec vsemu človeštvu, sta bila ona svojemu ljudstvu, ki ga predstavljata v vseh svojih razmerah. Ulogo pa si nekako delita. David je bolj podoben svojemu ljudstvu in Kristusu v tem, da doseže le po mnogih nadlogah in nevarnostih kraljevsko čast in slavo, Salomon pa predstavlja svoj narod za njegove največje slave in Kristusa kraljujočega v nebesih nad vsemi narodi. Dasi nagib, iz katerega je ljudstvo hotelo imeti kralja, Bogu ni bil všeč, vendar je bilo urešničenje kraljevske oblasti v tem ljudstvu v božjem sklepu, ker so imeli vladarji na prelep način predstavljati Mesija z njegovim slavnim kraljestvom. To razberemo lahko iz Ps. 144.

Tudi duhovski stan, ki ga je David nekako prenovil in uredil, je že v svojem čudežnem početku (Aronova palica), podoba Kristusa duhovnika. Posebno pa se zrcali ta oblast v najvišjem duhovskem dostojanstvu, velikem duhovniku.

Ko je Bog zbudil kmalu še pre-roški stan, imamo za največje slave izraelskega ljudstva v duhovskem, kraljevskem in preropskem stanu zaznamovano trojno čast Mesijevo, s to razliko, da se je v stari zavezi ta čast delila na več oseb, v novem zakonu pa se strinja v eni.

Vidimo torej, da je za največljenje slonelo na predpodo, zato pa so imele tudi na sebi malenkostne določbe svoj pomen.

Te predpodo sicer ne kažejo Kristusa v celoti, z vseh strani, pač pa dopolnjujejo in pojasnjujejo druga drugo pod vplivom nekega družilnega, nedoumnege motiva, ki ga spoznamo šele, ko pride Resnica in dvigne tudi to zaveso.

Ves judovski verski in družabni organizem je v svojem razvitku podoben obrazcu, v kojem nam je en člen vedno neznan, dasi sluitimo njegovo vodilno razmerje do drugih znanih členov. Podoben je oblaku, ki ga solnce bolj in bolj proseva, da bi ne oslepilo ljudi, ako bi se prikazalo, preden se luči privadijo. Kakor je skrivaj Bog v jeruzalemskem tempelju svoje veličanstvo pod podobo oblaka, je skrivala božja Beseda svoje človečenje za uredbami svojega ljudstva.

Hkrati pa, ko se je vteleševala misel božjega veličenja v zunanem življenju svetega ljudstva bolj in bolj, porabljajoč sedaj te, sedaj one razmere, ki se je narod v njih nahajal, je Bog z mesiansko idejo oplajal tudi narodovo dušo.

(Dalje prihodnjik.)

DOBOVŠKI GOSPOD.

Spisal J. Bodeinik v "Drobtincah" l. 1891.

(Nadaljevanje)

"Urša, brž, kar najhitreje moreš, zajen semkaj, da si čevlje sezujem, in škaf vode za noge. Čevlji so skozi premočeni, da se kar nog drže. Micika naj mi pripravi sveže perilo in suho obleko; do kože sem moker. Čevlje mi postavi na ognjišče, da se posuše, pa ne približi ognja — ali si me razumela? da se ne porože. Obleko tudi razobesi v kuhinji. Kako pa je z večerjo, je-li že?"

"Gospod! že je na mizi," pravi Urša in polagoma zvršuje, kar se ji je ukazalo.

"To je kakor nalašč, lačen sem nocej, kakor volk," odgovore gospod in odidejo v drugo sobo preoblačiti se. Jedva so se bili suho oblekli, ko se duri odpro in enajstletna Ivanka šivilje Ane stopi boječ v sobo. Vsa objokana je.

"Kdo je?" vprašajo gospod proti durim pogledavši.

Ivanka na glas zajoka. Gospod grede k nji. "A ti si, kaj bi pa rada?" Spoznala so dekleco, ki jim je nedavno ponujala pečenege krompirja.

"Oh, gospod, naša mati—" Več dete ni povedalo, ali bilo je to zadosti. Dekličine solze so bile zgovornje, nego njen jezik, in gospod so takoj uganili, kaj utegnne biti. "Ali si že bila pri cerkveniku? Že? No, tem bolje. Tako grem, dete moje."

V tem trenutku je zapel v zvoniku zvon, vaščane vabeč, naj pridejo spremljat sveto Poptuico. Ni se zastoj oglašal ta zvon sile, zakaj sosedje so vse pustili in hiteli v cerkev, kjer sta bila gospod in cerkvenik že pred oltarjem.

"Kam li pojdejo," povprašujejo neveseli vsekrižem, in veseli jim odgovarjajo: "K šivilji Ani grede."

"Kaj praviš, to je tako hitro pobralo? Kdo bi si bil mislil, saj niti slišati ni bilo, da bi bila kaj prida bolna. Bolehava res, toda kaj to, boleha človek lahko leta in leta, pa vendar ne umrje."

Zvoneček zapoje in milo poje v temno noč po vasi gori proti Ivanovi Ani. Zopet bije mrzli dež godolavega gospoda v obraz, toda le-ta se ne zmenijo zanj. Že so pod streho. Notoj niso našli otrok na ognjišču zbranih, krompir pekočih, pač pa je imela ondi opravka sosedas z raznimi pripravani za bolnico.

Bolnica je ležala v hiši v snažni, belo pogrnjeni postelji, okoli katere so stali starejši otroci in milo jokali, mlajša dva pa sta spalila, ne zmene se za to, kar bi jim legnilo zadeti, jako mirno v svojih posteljih. Gospod spoznajo na prvi pogled, da je tu prišla že poslednja ura, zakaj bolnica je ležala v nekaki nezavednosti z zaprtimi očmi in se niti ganila ni. Človek bi bil mislil, da je mrtva. Glej jo, sedaj je odprla oči! Oh, kako zmotenega duha je oznanjal ta pogled! Še-le, ko gospoda pred seboj spozna v cerkveni obleki, pomiri se ji duša, in pred vsem drugim poravna sedaj račun z Bogom. Ko je bilo duhovsko opravilo pri kraju, stopijo gospod zopet k bolnici, vprašajo jo, ali bi morda še kaj rada.

"Oh, gospod," vzdihne uboga reva, "kako se mi uboge sirote smilijo v srce! Jaz ne morem umreti."

Gospod jo tolažijo, da naj se le vsa Bogu uda, on, ki skrbi za ptice pod nehom in lilije na polju, tudi njenih ljubljencev ne bode pozabil. Smrtna senca razprostre se v tem trenutku po bledem obrazu bolnice, oči se ji pogrezejo in nos se ji naošči. Mrzel pot je stopi na čelo.

"Oh, moj Bog, moj Bog, moji otroci, kdo se vas bode usmilil?" vzdihuje ubožica že s smrtjo boreč se, in kakor bi se ji hotela vendar še izpuliti iz košeniljski rok, dvigne se v postelji: "Jaz ne morem umreti; oh moji otroci, kdo se vas bode usmilil?"

Gospoda so zatele poslednje besede s smrtjo boreče se osebe v srce.

"Naj bode, kakor ze koli, v božjem imenu — jaz," odgovore ji odločno.

vedno zrelo resnice, in nenadomama vpraša s pojemajočim glasom: "Ali vseh pet?"

"Vseh pet," odgovore gospod slovesno in odločno.

"Bog vam stotero povrni, kar ste meni in kar bode te njim storili!"

Sladki mir se razlije po bledem obrazu umirajoče; še nekaj bi bila rada rekla, šla je po sapo, ali ta ji je zastala, duša se je pa vspe-la kviško k Stvarniku, od katerega je izšla. Ana je — umrla.

Gospod so ji ravno zatislili oči, ko stopi v hišo sosedas.

"Vzemite za nocej sirote k sebi domov," vele ji gospod, "mati njihova se je vrnila ravnokar k svojemu Stvarniku."

V dobovškem zvoniku je zapel mrtvaški zvon, in po vseh hišah so molili na glas za dušo, ki se je s sveta ločila.

IV.

Drugi dan opoldne so sedeli dobovški gospod pri navadnem kosilu, ki ga je štiridesetletna Micika pripravila in nanosila na mizo. Po kosilu gospod pozvone. Micika odpre duri in vpraša, česa še žele.

"Črne kave mi prinesi, potem pa nekoliko tu-pesedi, bodeva se nekaj pomenila."

"To pa ni kar si bodi," misli si sestras gospodova s kavo v sobo vrnivša se, "kaj le imajo danes gospod?"

Gospod si malo odgrknejo in začno: "Ali še veš, kaj si govorila pred tremi leti ob smrti rajne Skrinjarice?"

Micika ne ve, kam gospod merijo s svojim vprašanjem, ter pomišlja. Nič kaj pravega ne ve odgovoriti. Da se ji ni bati nič slabega, kar bi se morda iz kakih čenč ali opravljanja porodilo, bila je uverjena, ker ni nikamor zahajala, k njej pa tudi nikdo ne. Kaj le bode? "Gospod, ne vem, kam misliš?" odgovori naposled sestras in odkritosrčno pogleda v oči nasproti sedečemu bratu.

"No, le čakaj, bodem ti pa sam nekoliko pomagal, če si že tako kratke pameti. Vem, da nisi še pozabila, da je Skrinjarica umrla v največji revščini, ki si jo moremo misliti. Zapustila ni drugega, kakor raztrgano, pet let staro dekleco, katero bi bila ti rada vzela in vzgojila. Ali je tako ali ne?" Micika priklama molče. "Ali prihitelate te je sosedas, ki se je usmilila za-puščene sirote," nadaljujejo gospod. "Ali ti je še žal, da nisi tedaj dobila deklece v vzgojo?"

"Ne, da bi rekla. Saj je z otroki vendar velik križ, kar veš sam najbolje, ker jih učim. In če prav premlislim, človek za ves trud nima drugega, kakor bridke prevare in nevhvaležnost. Dokler je tako revše majhno, ni za nobeno rabo, pač pa prizadeva mnogo skrbij; kadar pa doraste, tedaj ti pa gre, ker mu ni všeč tuja, brzdajoča ga roka. Je že boljše tako, kakor je!"

Brat zre nekaj časa molče v kozarec črne kave, potem pa pravi: "Prav danes bi ti bil rad izročil petero otrok."

"Petero otrok, — za Boga, kam pa misliš?"

"No, no, saj ne gori voda! Saj bi ne bilo za zmerom. Le za nekaj časa sem mislil, ko bi se jih midva usmilila. Kakor veš, umrla je sinoč šivilja Ana, in petero sirot je tu, ki se ne vedo nikamor obrniti razven k Bogu. Poginiti bi morale."

"Ali bi sirote ne mogie ostati pri sosedu, kjer so sedaj, kakor si praviš?"

"Ta je težka, ker ima reva sama troje otrok."

"Hm, kam bi jih pa vendar tu spravila, in odkod takoj petero postelj?" tarna skrbna Micika, kateri ni šlo v glavo, kako bi bilo mogoče v dosedanem redu dalje živeti, če bi privrelo kar čez noč petero lačnih kljunčkov več v župni dvorec.

"Za postelje bi me ne skrbelo", odgovori duhovni oče, "dve imamo tako odveč in tretja se pa za prvo potrebo na kak skrinji ali če ni drugače, tudi na tleh napravim, dokler mizar ne pripelje nove."

"Joj — pa delo, kar bi ga petero otrok prizadelo; Urša bi se lepo zahvalila!"

(Dalje prihodnjik.)

1951 West 22nd Place Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 2427.
 OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNOLIANS SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA
 Issued every Wednesday.
 Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.
 OFFICE: CHICAGO, ILL.
 1951 West 22nd Place, Phone: Canal 2427.
 Subscription price:
 For Members, per year \$0.95
 For Nonmembers 1.50
 For Foreign Countries 2.00

Ne pod Italijo!

Ali je naš ubogi slovenski narod res tako nesrečen, da lahko z njim baranta vsakdo, kdor hoče? Smo baš mi Slovenci rojeni pod nesrečno zvezdo? — Že stotletja se borimo in pehamo za našo posvečeno lastno grudo. Pretrpeli smo na nji vsled pritiska habsburških in drugih tiranov že mnogo gorja. Prešli smo zanjo osobito minula štiri leta že cele potoke krvi. In kako plačilo imamo zato? Prodali nas hočejo sedaj še hujšemu tlačitelju, kakoršnega smo se pred kratkem osvobodili. — Je li na svetu še kosček pravice za male narode? —

Oj ti mogočni in slavni predsednik Wilson, so ti li znane današnje težnje ter nevarnosti naših milih sobratov v stari domovini? Ti veš, da stega pohlepni Italijan svojo grabežljivo roko proti naši solnčnati Goriški, znanem Trstu, sinji Istri in Dalmaciji? — Biseru slovenskih, oziroma jugoslovanskih pokrajin. Na tebe, oj pravični sodnik narodov se zanašamo, da ne boš pripustil iztočnega jadranskega obrežja sebični Italiji.

Italija slepi dandanes ves svet in zatrjuje, da mora biti ozemlje ob jadranskem morju nje lastnina, ker živi na onem ozemlju pretežno večina Italijanov. — Le poslušajte, koliko Italijanov živi ondi:

Na podlagi zadnjega uradnega ljudskega štetja l. 1910 je živelo v Dalmaciji 18,028 Italijanov, 612,669 Slovanov in 3081 Nemecev. — V Istriji 145,517 Italijanov, 224,000 Slovanov ter 12,735 Nemecev. — V Trstu 118,959 Italijanov, 59,974 Slovanov, ter 11,870 Nemecev. — Na Goriškem: 90,119 Italijanov, 155,039 Slovanov in 4500 Nemecev. V teh pokrajinah torej skupaj samo 372,623 Italijanov, Slovanov pa 1,052,062. Kje je torej večina?

Ko smo dne 11. t. m. začeli veselo novico o podpisnem premirju in koncu svetovne vojne, je nam srce kipel veselja. — Vendar enkrat! — Vendar enkrat! — Kmalu zatem smo pa čitali v angleških listih izdajalske vesti in poročila, da zahteva Italija svoj delež od minule svetovne vojne. Za ta plen si je pa izbrala naše pristno slovensko, oziroma jugoslovansko ozemlje ob Jadranu. Le čitajte dan za dnevom bombastične članke v naših angleških listih, kjer italijanska propaganda slepi svet: da spada Gorica, Trst, Istra in Dalmacija Italijanov! — Italijani so bili že od nekdaj zvitji kot lisica. Cedili so sline po naših primorskih pokrajinah še pred vojno. Minulo vojno so pa vporabili za najlepšo priliko in najbolj prikladno orožje v nadi, da bodo na ta način rešili vprašanje Italije "irredente".

Kdorkoli ima malo presodnosti in svetovnega poznanja bo rekel, da Italijani niso bili pravi zavzniki entente; tako tudi ne Amerike. Naš previdni in razodni predsednik Wilson je že večkrat poudarjal, da ne prepusti nasilja nad tem, ali onim narodom. Da morajo imeti osobito avstrijski narodi moč, ter priliko do svojega narodnega družabnega razvoja in da se ne sme nobenega naroda siliti pod tako vladu, katere se dotični narod brani. To so načela svetovne demokracije od strani Amerike.

Kako in na kak način si drzne italijanska vlada — zaveznica Združenih držav — kršiti Wilsonova načela in mirovne pogoje? Čemu hoče Italija ugrabiti ono ozemlje, do kojega ni opravičena? Ta korak Italije je perfidnost prve vrste in atentat na slovenski narod.

Italija bi rada ugrabila na zvit način Gorico, Trst, Reko vso Istri in vso Dalmacijo. Naj ima že Albanijo, — a naših slovenskih jadranskih pokrajin ji ne damo, če je treba še nadaljna 4 leta prelivali kri. — Moč in sila naše pravice bo le končno zmazala.

Li veste dragi nam rojaki in rojakinje, kaj pišejo danes Italijani o nas, Slovencih? Praviijo, da smo se Slovenci priselili v one pokrajine. Da nismo nikak narod. Da se imamo le Italiji zahvaliti za vso našo izobrazbo! Da želi pretežna večina prebivalstva v Gorici in Trstu priti zopet pod italijansko vladu itd. Ali ni to lopovstvo prve vrste? Kdor pozna politične razmere na Goriškem in Primorskem, lahko sodi drugače. Italija je delala pod krinko že leta in leta na to, da je svoj šovinizem širila ob Primorju, kakor ga je širila Germanija po naših hmeskih in trgih na Kranjskem, Koroškem ter Dol. Štajerskem. — Vse to se je pa žal vršilo, leta in leta z dovoljenjem neslavne c. k. bivše avstrijske vlade na Dunaju. Avstrija je redila ob Jadranu morda nalašč italijanskega gada, samo zato, da bi čez leta pikal in požiral Slovence, (Slovane). Za lastno stran je dobila zato že svoje zaslužno plačilo, ker je danes razdrobljena na kose, Avstrije ni več.

Ako presojamo danes to vprašanje, se nas nehote polasti jeza, srd in obup. — Se je li morda okrog 10,000 ameriških Slovencev borilo pod zvezdnato zastavo v minuli vojni zato, da so spravili Slovence ob Primorju iz dežja pod kap? Iz Avstrije pod Italijo? So se številni slovenski dobrovoljci in avstrijski begunci-vojaki vsled tega pridružili Italijanom čez mejo preko Soče zato, da je z njih pomočjo in pomočjo Čeho-Slovakov Italijan zmazal za svoje sebične namene? — To je treba premisliti do pičice, pa bo vsakdo uvidel črno nevhvalečnost Italijanov napram Slovincem, Čehom in Slovakom, ki so jim priskočili v zadnjem trenotku na pomoč. —

Vsa čast in priznanje zavedni sosedni naselbini v Jolietu, Ill., in Milwaukee, Wis., ki sta se v teh resnih časih prvi v Ameriki zavzeli za to pereče vprašanje.

Predzadnje nedeljo so se naši zavedni Jolietčani zbrali na javnem shodu, na katerem so sestavili in odobrili sledeče resolucije:

"We American Citizens of Slovenian descent residing in the City of Joliet, Ill., assembled at a public meeting November tenth, 1918, adopted the following resolution:

Whereas of the armistice concluded between United States, its Associates and the government of Austria-Hungary, and

Whereas the necessary steps for a permanent conclusion of peace are expected to be taken in the near future, and

Whereas of the threatening danger to the Yugoslav nation in the final determination of its boundary lines, and

Whereas we have been informed by our Government that no acts of injustice shall be imposed upon any nation,

Be it resolved that we request our Government and his Excellency, our President Woodrow Wilson to safeguard the interests of Slovenians and Croatians in the final adjustment of boundaries with special reference to Gorica, Trst (Trieste) and other parts of Adriatic coasts and thus forever remove any cause for future strife among neighboring nations, and

Be it further resolved that this resolution be spread upon the minutes of this meeting and that a copy be forwarded to the President of United States of America.

Rev. JOHN PLEVNIK,
 JOSEPH DUNDA,
 JOSEPH ZALAR.

V slovenskem jeziku se to glasi:
 Mi ameriški državljani slovenskega pokolenja, bivajoči v mestu Jolietu, Ill., zbrani na javnem shodu dne 10. novembra 1918, smo sprejeli sledečo resolucijo:

Ker je sklenjeno premirje med Združenimi državami, njih zaveznicami in avstro-ogrsko vladu, in

Ker je pričakovati, da se storijo potrebni koraki za stalen sklep miru v bližnji bodočnosti, in

Ker preti nevarnost jugoslovanskemu narodu pri končni določitvi njegovih mejnih črt, in

Ker imamo trdno vero v načelo samoodločbe narodov, tako pravično razloženo po naši vladi, da se nobena krivica ne zgodi nobenemu narodu,

Bodi sklenjeno, da naprosimo našega predsednika Woodrow Wilsona, naj zaščitijo koristi Slovencev in Hrvatov pri končni uravnavi mej s posebnim ozirom na Gorico, Trst in druge dele jadranskih brezčin, ter tako za vedno odstranijo vsak povod za bodoči prepri med sosednimi narodi, in

Bodi nadalje sklenjeno, da se ta resolucija vključi v zapisnik tega shoda, in da se prepis pošlje predsedniku Združenih držav ameriških.

Rev. JOHN PLEVNIK,
 JOSEPH DUNDA,
 JOSEPH ZALAR.

OPOMBA. — VSE SLOVENSKE NASELBINE V AMERIKI SO VLJUDNO NAPROŠENE, DA KAR NAJHITREJE STORJO SLIČEN KORAK IN POSLJEJO SLIČNO RESOLUCIJO V WASHINGTON, D. C. ČIM VEČJE BO ŠTEVILO VPOSILANIH RESOLUCIJ, TEM VEČJI BO NJIHOV VPLIV. ZATOREJ SLOVENCİ POVSOD — NA DAN!

— Druga resolucija. — Na istem shodu je bila sprejeta tudi naslednja resolucija:

Mi jolietski Slovenci, zbrani na izvanrednem shodu v mestu Jolietu, dne 10. novembra 1918, smo sprejeli sledečo resolucijo:

Ker je bila avstrijska vlada primorana sprejeti premirje in tako izstopiti iz vojne, in

Ker je pričakovati, da se prično v najkrajšem času mirovna pogajanja za dokončanje svetovne vojne, in

Ker se bode pri tem odločevala tudi usoda slovenskega naroda v stari domovini,

Zato smatramo za nujno potrebno, da se naprosi vodstvo S. N. Z., naj kar najhitreje skliče vseslovensko politično zborovanje v središču Amerike, recimo v mestu Chicago, Illinois, kamor naj se povabijo zastopniki vseh slovenskih političnih, kulturnih in podpornih organizacij, zastopniki vseh slovenskih časopisov, vsi slovenski častiti gg. duhovniki ter drugi vplivni veljaki širini Amerike, da tako nastopimo v edinstvu in slogi kot en moč v obrambo naše stare domovine, katere je v nevarnosti razkasanja zaradi lakomnosti njenih sosedov. Z ozirom na to je zadnji čas, da skupaj nastopimo in povzdignemo svoj glas ter naprosimo našega pravičnega predsednika, da blagovoli storiti vse v svoji moči v izpolnitev tistih obljub, katere je izrazil glede samoodločevanja velikih in malih narodov, ter zlasti glede točke, v kateri je bilo izraženo mnenje, da se določi mejo med Italijo in sosednimi deželami po črtah narodnosti, kajti le potem zamoremo pričakovati, da ostanejo slovenske oziroma slovenske pokrajine v rokah Slovencev odobrnih Slovincov.

Daljš je bilo sklenjeno, da se ta resolucija vključi v zapisnik današnje seje, prepis iste pa odpošlje na glavni urad S. N. Zveze v Clevelandu, Ohio, kakor tudi, da se resolucija priobči v slovenskih listih, da pride v najkrajšem času v javnost.

Rev. JOHN PLEVNIK,
 JOSEPH DUNDA,
 JOSEPH ZALAR,
 FILIP GORUP.

Rojaki v Milwaukee, Wis., so nam doposlali s posredovanjem tamonje podružine S. R. Z. doli označeni oklic na ameriške Slovence. — Z Jolietčani in Milwaukeečani se strinjamo dobesedno, ter podpisujemo njih resolucije z obema rokama.

Klic ob enajsti uri.

NA NASLOV VSEH SLOVENCEV V AMERIKI.

Nemčija je podpisala premirje pod takimi pogoji, da ji ne bo mogoče več misliti na kako obnovev bojevanja. S tem dejstvom je padel zadnji zid, ki je zadrževal mir. Mirovna konferenca je sedaj samo vprašanje časa, ista je torej pred durmi.

Dasi se mi Slovenci na eni strani veselimo konca vojne in mirovne konferencie, nas na drugi strani navdaja strah pred njo. Kajti zemljepisna lega Slovencev v Evropi je taka, da bo treba izvanredne paanje, sicer bo pomenila bodoča mirovna konferenca politično smrt za Slovence. Kaj smo Slovenci brez Goriške, brez Trsta in okolice, brez Istre; kaj je Jugoslavija brez Dalmacije?

Res je, da nudi Wilsonovo načelo — samoodločevanje narodov — pravično rešitev slovenskega, oziroma jugoslovanskega vprašanja, toda dejstvo, da mi mejimo na Italijo, zaveznico Združenih držav, in dejstvo, da je velik del evropskega prebivalstva bistveno navezan na tržnako luko, in dalje dejstvo, da se italijanski irredentisti v zadnjih letih delali velikansko propagando z namenom, da svetu dokažejo, da so omenjena zemlja italijanske in ne jugoslovanske; vsa ta dejstva tverijo veliko možnost, da bodo člani mirovne konferencie videli razmere v drugačni luči kakor pa jih vidimo mi in kakor so v resnici. V sled tega je nujno potrebno, da Slovenci ponudimo ameriško javnost o resničnem stanju tamkajšnjih razmer. Samoočebni se razume, da bo imela ameriška delegacija mečno besedo na mirovni konferenci; dalje se tudi osebni razume, da se bo ameriška delegacija strogo držala izraženih načel predsednika Wilsona in da se bo v prvi vrsti ozirala na voljo in opravičene želje posameznih ljudstev, toda pozabiti ne smemo, da Amerika ne bo sama na mirovni konferenci in da bodo stavljeni vsi mogoči dokazi za in proti, ter da bo Italija napela vse sile, da napelje vodo na svoj mlin.

Italijanski irredentisti so pridno na delu v Združenih državah. Pod raznimi firmami, kakor "Italian American News Bureau" itd. preplavljajo ameriško časopisje z vsemi mogočimi dokazi, izjavami in članki, da so Gorika, Trst in okolica, Istra in dalmatinsko obrežje

"vsega Italija" — popolnoma italijanski. Vsak italijanski irredentist, ki more dobiti kak denar, da priobči njegovo izjavo, pripoveduje ameriški javnosti, da so omenjeni kraji čisto italijanski.

Je mi Slovenci? Koliko mi storimo nasproti skrajno škodljivi italijanski propagandi, ki ugroža najvažnejše dele slovenske in oziroma jugoslovanske zemlje? Nič! Še manj kakor nič. Mi se prepriamo med seboj eden drugega zmerjamo, eden drugega sovražimo, skušamo eden drugega škoditi, eden drugega očrniti. Ali smo res tako strankaroko zagrizani in nerazodni, da mislimo, da delamo za korist slovenskega naroda v starem kraju na ta način? Nemisel! Kar mi delamo, je dele proti interesom slovenskega naroda in naravnost v prid italijanskim irredentistov. Italijani se veselo naše neednosti. Oni imajo v Washingtonu svoj urad, ki jih stane na milijone. Ta urad natančno zasleduje naš medsebojni boj.

Zadnji čas je, da se istresamo, da isprevidimo svoje škodljivo ravnanje, da se zblizamo, da gremo na novo smotreno delo, na delo za ureditve vzvišenih načel predsednika Wilsona, da dobi naš narod v starem kraju to, do česar je na podlagi pravice opravičen. Zato je treba skupnega dela, skupne organizacije, skupnih stremeljenj, skupnih moči!

Poleg tega bo naš narod v starem kraju potreboval naše gmotne podpore; v dosego iste bo ravno tako potrebno skupno delo.

V tem usodopolnem času nam morajo služiti za vzgled naši starokrajski rojaki, ki so v odločilnem času pustili na stran vsako strankarstvo, ter šli na skupno delo v prid svojega naroda. Istotako moramo pustiti na stran svoje strankarstvo in vse predsodke tudi mi ter iti skupno na delo, ako hočemo v resnici pomagati svojemu narodu. Sicer imamo le še malo časa na raspolago, toda povsem prepozno še ni. Istrezimo se ob enajsti uri in ne pustimo, da bi šla zadnja prilika mimo nas, ne da bi jo izrabili. Kdor je zmožen dopisovanje v časopise, naj piše, kdor je zmožen ustne agitacije, naj agitira, kdor je zmožen obojega, naj dela oboje, in prepričani smo lahko, da bomo imeli v nekaj tednih vse ameriške Slovence zjedinjene, če že ne v eni sami narodni organizaciji, jih bomo imeli vsaj zblizane in zjedinjene v stremeljenju. Zato, na delo, komur je mar bodočnost slovenskega naroda v starem kraju!

Na podlagi vsega navedenega je lokalna organizacija Slovenskega Republičanskega Združenja v Milwaukee, Wisconsin, na svoji redni seji dne 10. novembra 1918 sprejela naslednjo resolucijo:

RESOLUCIJA:

Ker se hitro bliža čas mirovne konferencie, pri kateri se bodo določevale meje in druge podrobnosti za bodočo državo Slovencev in ostalih Jugoslovancev;

ker imajo Jugoslovani, pred vsem Slovenci, tako zemljepisno lego, da jim preti največja nevarnost, da pride velik del njih, to je Goriška, Trst z okolico, znaten del Kranjske, Istra ter obrežje Dalmacije z otočjem pod Italijo;

ker nam je znano, da italijanski irredentisti pod raznimi imeni, kakor "Italian American News Bureau" itd. potrošijo milijone dolarjev za propagando v Združenih državah ter hočejo z lažmi in zavijanjmi dokazati, da je zgoraj označena zemlja popolnoma ali vsaj povprečno italijanska;

ker je sedajni zgodovinski važni čas našel nas, ameriške Slovence strankarsko razdeljene in nepripravljene, da bi mogli biti kos velikim stavljenim nalogam, v prvi vrsti oni, naloženi nam od strani od italijanske irredente v Združenih državah, in dalje oni, da bi našim rojakom v starem kraju priskočili v prvi in najnujnejši potrebi na pomoč z materialnimi sredstvi;

zato lokalna organizacija Slovenskega Republičanskega Združenja v Milwaukee, Wis., čuti potrebo apelirati na vse ameriške Slovence, da isti sledijo vzgledu svojih rojakov v starem kraju, ter se brez razlike na versko ali politično prepričanje združijo v eno močno narodno falango, ki naj v prvi vrsti skuša uničiti škodljive posledice italijanske irredentistiške propagande s tem, da z dejstvi dokaže neopravičenost italijanskih zahtev po jugoslovanskih krajih ter zahtev,

Ista lokalna organizacija apelira iz navedenih vzrokov na izvrševalni odbor Slovenskega Republičanskega Združenja in Slovenske Narodne Zveze, da ista storita potrebne korake v smeri skupnega dela. Istočasno apelira tudi na članstvo S. R. Z. in S. N. Z., da opusti dosedanje škodljivo strankarstvo, se iztrzi ter takoj prične z ustmeno in pismeno agitacijo za združenje vseh narodno mislečih Slovencev v Ameriki, ker je krfska deklaracija danes nekaj preteklega in ni več nobenega vzroka, zakaj bi ne nastopili v narodnem delu zjedinjeni.

Še posebej pa apelira na slovensko ameriško časopisje, da isto ne priobčuje več napadov ne na članstvo S. N. Z. in ne S. R. Z., temveč da zastavi vso svojo energijo v agitacijo za skupno delo.

Določi se tudi, da se ta resolucija s primernim komentarjem pošlje na vse slovenske liste v Ameriki.

Za resolucijski odsek:
 Leo Zakrajšek, Frank X. Veranich, John Arnič,
 Frank Puncer, Frank Čandek.

Listnica uredništva.

Nekaj dopisov došlih pred 11. nov. smo izpustili, ker so se v obče nanašali na hvala Bogu že minulo svetovno vojno. — Pisati se daj o vojni nima več pomena.

Tako prosimo tudi tajnike krajevnih društev, posamezne člane (ice) in člane vojakke, da naj ne pošiljajo več slik članov vojakov za priobčitev. Kakor se uradno poroča, se bodo ameriški vojaki kmalu vrnili domov in našo sredino. Sedaj se nihče izmed ameriških vojakov več ne bojuje, ker je bilo premirje sklenjeno. Imamo pri rokah še dva tozadevna dopisa, katera sledita v prihodnji številki ker traja nabava klišeja za sliko (Cut) več dni. Oba dopisa še priobčimo s slikami članov vojakov, zanaprej pa ne več. Vsak tak klišeji stane nad \$3. — Pri izdaji lista moramo zanaprej štediti, ker je tiskarna podražila ceno za celih 25 odstotkov.

Z največjim veseljem bomo pa priobčevali zopet pisma in dopise naših članov vojakov, ko se enkrat vrnejo domov. Dosti imamo takih, ki se bodo vrnili "from overthere" ter nam bodo lahko kaj zanimivega povedali in napisali iz spominov in o dogodkih v minuli svetovni vojni. Vsem tem vojakom sobratom, tako tudi onim, ki se vračajo že domov iz raznih taborišč kličemo: Pristrčno pozdravljeni in dobrodošli!

Slaba je slika, ki povzroča manj pozornosti kakor okvir.

ZAHVALA.
 V prijetno dolžnost si štejem, da se tem potom iskreno zahvaljujem vsem slovenskim volilcem St. Louis okraja, Minn., za njih naklonjenost in pomoč, katero ste mi izkazali pri zadnji kampanji in volitvi, da sem bil izvoljen okrožnim avditorjem.
 Pred vsem se zahvaljujem slovenskemu delavstvu, kajti ravno ti so stali meni na strani za časa kampanje ter so s tem dosti pomagali, da sem dosegel to čast, ker sem bil kot prvi član organiziranega delavstva izvoljen v važen urad našega velikega St. Louis okraja.
 Kar ste, dragi mi delavci — tovariši same storili, ne bom nikdar pozabil. Bodite uverjeni, da doklér bom jas avditor St. Louis okraja, vas bom kot tak uradnik smatral vedno za svoje naklonjenec. in Vam bom stal vedno na strani.
 Z velespoštovanjem
 Walter H. Borgen,
 Novoizvoljeni avditor St. Louis okraja, Minnesota.
 (Advertis.)

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dan 2. aprila 1884. Inskripcijana v Jolietu, državi Illinois, dan 12. januara, 1888.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1042.

od ustanovitve do 1. nov. 1918 skupna izplačana podpora
\$1,474,816.62.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Scheller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St.
II. podpredsednik: John Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Aibe, 620-10 St., Waukegan, Ill.
Publičist: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 909 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill. ●
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POBOTNI ODBOR:

Mihail J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Busa, 6517 Boona Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canad 2487.
Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče na Jednoto naj se pošiljajo na glavne tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1915 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. J.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC.

Pristopili člani.

K društvu sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. — Cert. št. 22863, Kirinčič Matija, rojen 1891. R. 27. \$1,000. — Sprejet 6. okt. 1918. — Društvo šteje 273 članov(ie).

K društvu Marije Deviče št. 33 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 22864, Cibani Franjo, rojen 1895. R. 23. \$1,000. — Sprejet 7. oktobra 1918. — Društvo šteje 165 članov(ie).

K društvu sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa. — Cert. št. 22865, Milič Tomo, rojen 1893. R. 25. \$1,000. — Cert. št. 22866, Kunovič Mato, rojen 1892. R. 27. \$1,000. — Sprejeta 17. oktobra 1918. — Društvo šteje 139 članov(ie).

K društvu sv. Franciška Seraf. št. 46 v New York, N. Y. — Cert. št. 22867, Potočnik Josip, rojen 1901. R. 17. \$1,000. — Cert. št. 22868, Potočnik Rudolf, rojen 1900. R. 18. \$1,000. — Cert. št. 22869, Čagran Matija, rojen 1870. R. 48. \$250. — Cert. št. 22870, Snaj Benigen, Rev., rojen 1864. R. 50. \$250. — Sprejeti 12. oktobra 1918. — Društvo šteje 31 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. — Cert. št. 22871, Petrič Edvard, rojen 59. R. 16. — Sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 201 članov(ie).

K društvu sv. Antona Pad. št. 87 v Joliet, Ill. — Cert. št. 22872, Vraničar Franc E., rojen 1902. R. 16. \$250. — Cert. št. 22873, Laurič Paul J., rojen 1902. R. 16. \$1,000. — Sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 125 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 22874, Plut Josip, rojen 1894. R. 25. \$500. — Cert. št. 22875, Kastelic Franc, rojen 1886. R. 32. \$1,000. — Sprejeta 20. oktobra 1918. — Društvo šteje 99 članov(ie).

K društvu sv. Jeronima št. 153 v Canonsburg, Pa. — Cert. št. 22876, Novak August, rojen 1897. R. 21. \$1,000. — Cert. št. 22877, Novak Nikolaj, rojen 1873. R. 45. \$250. — Sprejeta 6. oktobra 1918. — Društvo šteje 69 članov(ie).

K društvu sv. Mihaela št. 163 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 22878, Stimač Ilija, rojen 1899. R. 19. \$1,000. — Cert. št. 22879, Bašor Ivan, rojen 1893. R. 25. \$1,000. — Cert. št. 22880, Novosel Peter, rojen 1889. R. 29. \$1,000. — Sprejeti 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 78 članov(ie).

K društvu Srca Jezusovega št. 166 v S. Chicago, Ill. — Cert. št. 22881, Lessa Karlo, rojen 1886. R. 33. \$1,000. — Cert. št. 22882, Andrić Jozo, rojen 1897. R. 21. \$1,000. — Cert. št. 22883, Jergović Stefan, rojen 1893. R. 25. \$1,000. — Cert. št. 22884, Plesha Luka, rojen 1878. R. 41. \$1,000. — Cert. št. 22885, Grahovac Mike, rojen 1877. R. 41. \$1,000. — Sprejeti 30. oktobra 1918. — Društvo šteje 36 članov(ie).

Pristopile članice.

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 8 v Joliet, Ill. — Cert. št. 8700, Leš Ljuba, rojena 1891. R. 27. \$1,000. — Sprejeta 20. oktobra 1918. — Društvo šteje 119 članov(ie).

K društvu sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa. — Cert. št. 8701, Sostar Bara, rojena 1883. R. 35. \$1,000. — Sprejeta 17. oktobra 1918. — Društvo šteje 139 članov(ie).

K društvu sv. Franciška Seraf. št. 46 v New York, N. Y. — Cert. št. 8702, Jazbec Marija, rojena 1901. R. 17. \$500. — Cert. št. 8703, Merčun Franciška, rojena 1894. R. 24. \$500. — Cert. št. 8704, Pavli Katarina, rojena 1881. R. 37. \$500. — Cert. št. 8705, Jazbec Marija, rojena 1879. R. 40. \$500. — Cert. št. 8706, Zorman Ana, rojena 1876. R. 42. \$500. — Cert. št. 8707, Potočnik Marija, rojena 1869. R. 49. \$250. — Sprejeti 12. oktobra 1918. — Društvo šteje 31 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. — Cert. št. 8708, Fink Ivana, rojena 1878. R. 40. \$500. — Sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 201 članov(ie).

K društvu sv. Lovrenca št. 63 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 8709, Blatinik Ivana, rojena 1902. R. 16. \$1,000. — Sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 203 članov(ie).

K društvu Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill. — Cert. št. 8710, Pirc Marija, rojena 1892. R. 26. \$1,000. — Cert. št. 8711, Glavnač Veronika, rojena 1885. R. 33. \$500. — Sprejeti 14. oktobra 1918. — Društvo šteje 210 članov(ie).

K društvu Marije Sedem Žalosti št. 81 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 8712, Mral Marija, rojena 1878. R. 40. \$1,000. — Sprejeta 27. oktobra 1918. — Društvo šteje 155 članov(ie).

K društvu Marije Čistega Spočetja št. 85 v Lorain, Ohio. — Cert. št. 8713, Bombach Marija, rojena 1875. R. 43. \$1,000. — Sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 49 članov(ie).

K društvu sv. Ane št. 134 v Indianapolis, Ind. — Cert. št. 8714, Turk Marija, rojena 1892. R. 26. \$1,000. — Sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 42 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 8715, Plut Franciška, rojena 1897. R. 22. \$500. — Cert. št. 8716, Godec Marija, rojena 1894. R. 24. \$500. — Sprejeti 20. oktobra 1918. — Društvo šteje 99 članov(ie).

K društvu sv. Ane št. 150 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 8717, Jeršen Ivana, rojena 1888. R. 30. \$500. — Sprejeta 30. oktobra 1918. — Društvo šteje 64 članov(ie).

K društvu Marije Sedem Žalosti št. 81 v West Allis, Wis. — Cert. št. 8718, Kovačič Tamara, rojena 1888. R. 30. \$500. — Cert. št. 8719, Sekula Marija, rojena 1893. R. 25. \$500. — Cert. št. 8720, Cimermančič Franca, rojena 1885. R. 34. \$250. — Sprejeti 12. oktobra 1918. — Društvo šteje 25 članov(ie).

Suspendovani člani zopet sprejeti.

K društvu sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. — Cert. št. 14034, Rovtar Franc, R. 17. \$1,000. — Zopet sprejet 6. oktobra 1918. — Društvo šteje 273 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 13 v Forest City, Pa. — Cert. št. 901, Kmet Josip, R. 24. \$1,000. — Sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 294 članov(ie).

K društvu sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. — Cert. št. 10848, Fortun Franc, R. 19. \$1,000. — Sprejet 9. oktobra 1918. — Društvo šteje 190 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa. — Cert. št. 4135, Skender Matija, R. 44. \$1,000. — Zopet sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 63 članov(ie).

K društvu Jezus Dobri Pastir št. 49 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 20838, Trpič Roko, R. 33. \$1,000. — Zopet sprejet 27. oktobra 1918. — Društvo šteje 60 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. — Cert. št. 9009, Lušin Alojzij, R. 18. \$1,000. — Cert. št. 8015, Pucel Josip, R. 19. \$1,000. — Cert. št. 1178, Jane Ivan, R. 19. \$1,000. — Cert. št. 8068, Rudman Mirko, R. 19. \$1,000. — Cert. št. 8809, Laurič Anton, R. 24. \$1,000. — Cert. št. 8846, Camernik Josip, R. 26. \$1,000. — Cert. št. 3182, Sute Ivan, R. 29. \$1,000. — Cert. št. 7562, Grebene Franc, R. 32. \$1,000. — Cert. št. 19835, Lušin Franc, R. 32. \$1,000. — Cert. št. 13424, Schutte Josip, R. 36. \$1,000. — Zopet sprejeti 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 201 članov(ie).

K društvu Marije Vnebovzete št. 77 v Forest City, Pa. — Cert. št. 16010, Kotar Franc, R. 33. \$1,000. — Zopet sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 200 članov(ie).

K društvu Frederik Baraga št. 93 v Chisholm, Minn. — Cert. št. 12453, Pakš Anton, R. 24. \$1,000. — Zopet sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 132 članov(ie).

K društvu sv. Mihaela št. 152 v So. Deering, Ill. — Cert. št. 21794, Sudar Ivan, R. 20. \$1,000. — Zopet sprejet 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 85 članov(ie).

Suspendovane članice zopet sprejete.

K društvu sv. Jožefa št. 12 v Forest City, Pa. — Cert. št. 631, Kmet Franca, R. 28. \$1,000. — Zopet sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 294 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa. — Cert. št. 1746, Skender Neža, R. 36. \$500. — Zopet sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 63 članov(ie).

K društvu sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. — Cert. št. 1599, Jane Marija, R. 17. \$500. — Cert. št. 1724, Sute Lucija, R. 24. \$500. — Cert. št. 4712, Sute Marija, R. 36. \$500. — Zopet sprejeta 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 201 članov(ie).

K društvu Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill. — Cert. št. 7666, Simončič Marija, R. 20. \$500. — Cert. št. 2999, Mesec Marija, R. 24. \$1,000. — Zopet sprejeti 14. oktobra 1918. — Društvo šteje 210 članov(ie).

K društvu sv. Jožefa št. 103 v Milwaukee, Wis. — Cert. št. 3660, Kasun Terezija, R. 38. \$1,000. — Zopet sprejeta 5. oktobra 1918. — Društvo šteje 96 članov(ie).

Suspendovani člani.

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 4 v Tower, Minn. — Cert. št. 344, Sprajcar Jakob, R. 29. \$1,000. — Suspendiran 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 103 članov(ie).

Od društva sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. — Cert. št. 4206, Malnerič Alojz, R. 19. \$1,000. — Cert. št. 2465, Konda Ivan, R. 23. \$1,000. — Cert. št. 2092, Errath Josip, R. 31. \$1,000. — Cert. št. 22521, Sneller Jurij, R. 38. \$1,000. — Suspendirani 9. oktobra 1918. — Društvo šteje 190 članov(ie).

Od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 20623, Casserman Mihael, R. 16. \$500. — Cert. št. 9041, Martič Albert, R. 28. \$1,000. — Suspendirana 24. oktobra 1918. — Društvo šteje 496 članov(ie).

Od društva sv. Franciška Sal. št. 29 v Joliet, Ill. — Cert. št. 18575, Ule Alojzij, R. 18. \$1,000. — Cert. št. 21202, Mihic Franc, R. 29. \$1,000. — Suspendirana 21. oktobra 1918. — Društvo šteje 325 članov(ie).

Od društva sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich. — Cert. št. 1668, Smalcel Miha, R. 34. \$1,000. — Suspendiran 12. oktobra 1918. — Društvo šteje 298 članov(ie).

Od društva Marije Deviče št. 33 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 17949, Matiša Josip, R. 19. \$1,000. — Cert. št. 16171, Žalec Franc, R. 23. \$500. — Cert. št. 9538, Spišič Nikolaj, R. 29. \$500. — Cert. št. 22591, Spiro Pivac, R. 34. \$1,000. — Suspendirani 7. oktobra 1918. — Društvo šteje 165 članov(ie).

Od društva Vitezi sv. Florjana št. 44 v S. Chicago, Ill. — Cert. št. 18815, Palek Josip, R. 26. \$1,000. — Suspendiran 6. okt. 1918. — Društvo šteje 231 članov(ie).

Od društva Marije Sedem Žalosti št. 50 v Allegheny, Pa. — Cert. št. 22356, Balkovec Matija, R. 25. \$1,000. — Suspendiran 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 292 članov(ie).

Od društva sv. Janeza Krstnika št. 98 v Rockdale, Ill. — Cert. št. 20235, Vidie Ignac, R. 24. \$1,000. — Suspendiran 18. oktobra 1918. — Društvo šteje 78 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 103 v Milwaukee, Wis. — Cert. št. 18850, Kostelic Anton, R. 28. \$500. — Suspendiran 19. oktobra 1918. — Društvo šteje 96 članov(ie).

Od društva sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn. — Cert. št. 21674, Prpič Marka, R. 29. \$1,000. — Cert. št. 22328, Prpič Matija, R. 32. \$1,000. — Suspendirana 28. oktobra 1918. — Društvo šteje 134 članov(ie).

Od društva Svetega Srca Jezusovega št. 166 v So. Chicago, Ill. — Cert. št. 22713, Brajkovič Stefan, R. 24. \$1,000. — Suspendiran 27. oktobra 1918. — Društvo šteje 36 članov(ie).

Suspendovane članice.

Od društva Vitezi sv. Jurija št. 3 v Joliet, Ill. — Cert. št. 185, Konuš Marija, R. 45. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 160 članov(ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 4 v Tower, Minn. — Cert. št. 271, Sprajcar Katarina, R. 33. \$500. — Suspendirana 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 103 članov(ie).

Od društva sv. Janeza Krstnika št. 14 v Butte, Mont. — Cert. št. 4341, Konda Marija, R. 19. \$1,000. — Suspendirana 9. oktobra 1918. — Društvo šteje 190 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 16 v Virginia, Minn. — Cert. št. 822, Germ Marija, R. 33. \$500. — Cert. št. 777, Škof Marija, R. 41. \$500. — Cert. št. 820, Klobučar Marija, R. 36. \$500. — Suspendirane 27. oktobra 1918. — Društvo šteje 139 članov(ie).

Od društva Marije Pomočnice št. 17 v Jenny Lind, Ark. — Cert. št. 843, Pajk Franca, R. 46. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 19 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa. — Cert. št. 909, Trpin Marija, R. 47. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 63 članov(ie).

Od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 8658, Dolinar Katarina, R. 16. \$1,000. — Cert. št. 5417, Hren Jožefa, R. 17. \$1,000. — Suspendirani 24. oktobra 1918. — Društvo šteje 496 članov(ie).

Od društva sv. Franciška Sal. 29 v Joliet, Ill. — Cert. št. 1109,

Grabič Marija, R. 45. \$500. — Cert. št. 1116, Rubeš Katarina, R. 47. \$500. — Suspendirani 1. oktobra 1918. — Dr. šteje 325 članov(ie).

Od društva sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich. — Cert. št. 1141, Smalec Marija, R. 24. \$500. — Suspendirana 12. oktobra 1918. — Društvo šteje 298 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 41 v Pittsburgh, Pa. — Cert. št. 1297, Lukman Terezija, R. 45. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 94 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill. — Cert. št. 1499, Jerina Marijana, R. 38. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 202 članov(ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn. — Cert. št. 300, Prelesnik Neža, R. 28. \$500. — Suspendirana 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 201 članov(ie).

Od društva Marije Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill. — Cert. št. 5949, Bukovič Ana, R. 19. \$1,000. — Suspendirana 23. oktobra 1918. — Društvo šteje 155 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 103 v Milwaukee, Wis. — Cert. št. 5710, Kastelic Angela, R. 20. \$500. — Suspendirana 19. oktobra 1918. — Društvo šteje 96 članov(ie).

Od društva sv. Ane št. 105 v New York, N. Y. — Cert. št. 7607, Kerč Neža, R. 30. \$500. — Cert. št. 5755, Pirnat Ana, R. 26. \$500. — Cert. št. 3909, Šubelj Ivana, R. 21. \$500. — Cert. št. 2978, Stirn Barbara, R. 21. \$500. — Suspendirane 13. oktobra 1918. — Društvo šteje 60 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 112 v Ely, Minn. — Cert. št. 1204, Černič Marija, R. 32. \$500. — Suspendirana 1. oktobra 1918. — Društvo šteje 82 članov(ie).

Od društva Marije Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn. — Cert. št. 1290, Potokar Neža, R. 53. \$500. — Suspendirana 28. oktobra 1918. — Društvo šteje 134 članov(ie).

Od društva Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio. — Cert. št. 8338, Pirkovič Terezija, R. 49. \$250. — Suspendirana 23. oktobra 1918. — Društvo šteje 185 članov(ie).

Prestopili člani.

Od društva sv. Petra št. 30 v Calumet, Mich., k društvu sv. Jožefa št. 103 v Milwaukee, Wis. Cert. št. 7668, Martin Jenič, R. 31. \$1,000. — Prestopil 12. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 301 članov(ie), drugo društvo šteje 96 članov(ie).

Od društva Vitezi sv. Florjana št. 44 v So. Chicago, Ill., k društvu sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill. Cert. št. 12815, John Kušar, R. 37. \$1,000. — Prestopil 6. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 234 članov(ie), drugo društvo šteje 271 članov(ie).

Od društva sv. Alojzija št. 47 v Chicago, Ill., k društvu sv. Družine št. 136 v Willard, Wis. Cert. št. 10713, Frank Kopal, R. 37. \$1,000. — Prestopil 21. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 100 članov(ie), drugo društvo šteje 68 članov(ie).

Od društva sv. Petra in Pavla št. 62 v Bradley, Ill., k društvu sv. Franciška Sal. št. 29 v Joliet, Ill. Cert. št. 17905, Josip Starošinič, R. 22. \$1,000. — Prestopil 6. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 23 članov(ie), drugo društvo šteje 329 članov(ie).

Od društva sv. Alojzija št. 83 v Fleming, Kans., k društvu sv. Roka št. 132 v Frontenac, Kans. Cert. št. 11820, Benedik Ivan, R. 37. \$1,000. — Prestopil 26. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 43 članov(ie), drugo društvo šteje 70 članov(ie).

Od društva Marija Zdravje Bolnikov št. 94 v Sublet, Wyo., k društvu sv. Sreca Jezusovega št. 54 v Chisholm, Minn. Cert. št. 22127, Maks Robnik, R. 26. \$1,000. — Prestopil 20. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 33 članov(ie), drugo društvo šteje 64 članov(ie).

Od društva sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain Ohio, k društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 18289, Jožef Tomazin, R. 28. \$500. — Prestopil 5. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 52 članov(ie), drugo društvo šteje 498 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, k društvu sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio. Cert. št. 22466, Leopold Starin, R. 38. \$500. — Prestopil 5. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 54 članov(ie), drugo društvo šteje 499 članov(ie).

Od društva sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, k društvu Marije sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn. Cert. št. 21922, Kranjc Jakob, R. 33. \$1,000. — Prestopil 28. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 52 članov(ie), drugo društvo šteje 134 članov(ie).

Od društva sv. Martina št. 126 v Mineral, Kans., k društvu sv. Roka št. 132 v Frontenac, Kans. Cert. št. 7842, Benda Peter, R. 42. \$1,000. — Prestopil 26. oktobra 1918. — Prvo društvo šteje 20 članov(ie), drugo društvo šteje 70 članov(ie).

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednoté" je prejelo dne 15. t. m. sledeče pismo v angleškem jeziku:

Chicago, November 14, 1918.

Mr. John Zupan, Editor
"Glasilo K. S. K. Jednoté"
1951 W. 22nd Place.,
Chicago.

Dear Mr. Zupan:

Your great work and the splendid way in which your paper — the Glasilo — supported the Fourth Liberty Loan has suggested to the United States Government that it would be a fitting token to present to you the Fourth Liberty Loan Certificate of Hearty Cooperation and Patriotic Service rendered to your Country in launching the Fourth Liberty Loan and in carrying it to such a successful finish.

This certificate will be a reminder to the "boys over there" that you and your great newspaper did your part "over here" to make it possible for President Wilson, "Our Boys" and our Allies to make the world safe for democracy. Please have it framed and placed in a prominent place in your office so that when the boys come home they will know of your patriotic service.

It is men like you and newspapers like your own that have backed the President to the limit, and you are entitled to almost as much credit as "your boys and our boys" who have fought so nobly and so gallantly with the result that we have victory now and forevermore.

Assuring you of our friendly feeling and requesting the same sort of financial as well as moral support for the United War Work charities this week, I am pleased to sign myself,

Your friend,
Wm. H. Rankin,
Vice Chairman
Fourth Liberty Loan
United War Work Fund
Trade Division No. 1.

Slovenski prevod.
Chicago, Ill., 14. nov. 1918.

Gosp. John Zupan,
urednik "Glasila K. S. K. J."
1951 W. 22nd Pl.,
Chicago.

Cenjeni Mr. Zupan:

Vaše veliko delo in lep način, po katerem je Vaš list "Glasilo" pomagalo pri Četrtem posojilu Svobode je napotilo vlado Združenih držav, da bi bilo primerno priznanje izročiti Vam diplomu Četrtega posojila Svobode za Vaše velikodušno sodelovanje in patrijotično delo, katero ste izvršili Vaši domovini pri kampanji Četrtega posojila Svobode, in ste isto vodili do tako uspešnega zaključka.

Ta certifikat (diploma) bo dokaz in spomin fantom "over there", da ste Vi in Vaš cenj. list storili svojo dolžnost "over here", da je predsednik Wilson lahko z našimi fanti in zavezniki pretvoril svet na varen način za demokracijo. Prosim Vas, da to diplomu denete v okviru na kak viden prostor v Vašem uradu, da bodo lahko naši fantje, ko se vrnejo domov, znali o Vašem patrijotičnem delu.

Možje kot Vi, in časniki kot je Vaš so oni, ki so predsednika do skrajne meje podpirali. Vi ste torej opravičeni do ravno istega priznanja, kot Vaši fantje in naši fantje, ki so se tako vro in plemenito borili ter dosegli uspeh do sedanje zmage in znače za vedno.

Zagotavljačoci Vas našega prijateljskega sočutja Vas prosimo, da bi na enak način pripomogli finančno in moralno za združenjo vojno dobrodelno delo tekoči teden. Drago mi je, da lastnoročno bilježim

kot Vaš prijatelj
Wm. H. Rankin,
Podnačelnik Četrtega posojila Svobode in Združenega Vojnega dobrodelnega sklada, Poslovna div. št. 1.

Listnica upravnistva.

— Ker je nova poštna postava še vedno v veljavi, da se ne sme več lista pošiljati takim naročnikom, ki himajo vnaprej plačane naročnine, naj velja ta opomin vsem našim naročnikom nečlani. Vsakdo izmed teh lahko vidi, kdaj mu poteše naročnina, ker to je na njegovem naslovu na listu označeno. Prošiti in trditi naročnino se nam torej ne zdi uместno, ker je v zvezi z nepotrebnimi stroški.

Dandaj smo vsakemu naročniku poslali list 1918, ko smo je potekli; in to bomo ravnanje tudi v prihodnje. Kdor obnovi med tem naročnino, mu bomo poslali vse zaostale številke, ako jih zahteva.

— Za nešteto krat smo povdarjali na tem mestu in prosili članke naročnike, da naj ne pošiljajo sprememb naslovov naravnost na upravnistvo, ali na list, ampak naj naznanijo vsake spremembe naslova za list edinole tajniku (ici) društva. Tajnik društva mora v prvi vrsti znati pravi, (novi) naslov članov, zatem pa naj naznanijo spremembo na upravnistvo. Ta določba je bila sklenjena na zadnji konvenciji. Oziroma se ne direktna naznanila sprememb naslovov od strani članov le v izjemnih slučajih, če nam n. pr. kdo piše, da je že parkrat naznanil tajniku nove naslove, pa navzlic temu lista še ne dobiva.

— Ker je pobrala neumiljena španska influence zadnji čas tudi številno naših sobratov in soster, radi tega prostimo vse tajnike (ice) društev, da naj nam naznanijo imena in natančne naslove pokojnih sobratov (soster) da jim ustavimo pošiljanje lista.

IZ TORBICE MIKE CEGARE-TA.

Predgovor. — Molčimo o slabem. — Zmaga. — Letošnji sv. Martin. — Spominski klobuk. — Kajzerju prede slaba. — Nagrada: Pitani purman. — Prijubljeni Slovenci. — Italijanu dihi goriško grodzje. — Taži e Ferma! — Molči in miruj!

Tako je! Kdor čaka, pa enkrat pričaka; pa najsi bo srečo ali smolo; dobro, ali slabo.

O slabem pa sedaj kar lepo molčimo, ker smo se istega zadnja štiri leta do grla naveličali. Minula svetovno fajtanje je bilo hujske, kot svoječasnna 30letna vojna. Ves ta fajt so pa naši Amerikanci sfinišali, kakor v kaki bez ball igri. Imeli smo dobrega umajra, dobre pičerje, kečerje, bezerje in filderje, ki so na Francoskem premagali kajzerjev tim.

Ko sem dne 11. t. m. na sv. Martina dan zvedel, da je bil Nemeč bitan, sem se v postelji vzkliknil: Živela naša Amerika, ker je ugnala kajzerja v kozji rog! Frenčmani, Engländerji, Taljani in drugi so se zoper njega fajtali nad 4 leta; pa zastoj. Ko je pa enkrat Amerikanec, ali naš onkl Sem Nemca malo za brke počkal, je bil ves fajt v poldrugem letu pri kraju.

Stvar je pa taka, Amerikanci so s pomočjo drugih spravili Hu ne na kolena ravno na ponedeljek 11. nov. ko je bila "uglihenca" podpisana. Kaj si mislite o tem dnevu? Na ponedeljek sem bil pa tudi jaz rojen. — Morda je pa ravno to kaj k temu pripomoglo? —

Zal mi je, da tudi jaz nisem bil dreftan, čeravno sem se dne 12. sept. t. l. pri 26. letih. bord divi-žen registriral. Kve heč jo neri sem izpolnil še potem ko je vojna minila vsled tega, ker sem prišel nekaj let prekmalo na svet. Dal sem se zapisati za Med di kel kors ali k salatejem; to so oni; ki bolnija s'aldatom župo nosijo, ali k "župarjem". Tega bizness sem jaz že navajen še iz starega kraja, ko smo pred 22 leti ranjkega Francelna "dualni", po 6 krajerjev na dan.

— Sedaj pri nas, v Cik. Arg. smo 11. novembra 1918 ali nase zmago tako praznovali in obhajali, da tega ne pozabim če dosejem tudi Metazalemov starost. Ko sem zvedel, da je ta dan neki Teljan na Rendolf štritu kar tri berelne vinga na cesto zvalil, smo jo mahnil z Ribba, Ribaj (Robey) štrit karo proti onemu direktan. Dobil sem ravno še pol klobuka kale lifornijske vinake kapljice, kajti pičerji, kozarci so bili vsi oddani. Enaj so ga pili kar iz papirnatih škernečnov. Jaz pa, nebolni lein, sem Teljanu kar klobuk pod pipo postavil, pa sem ga dobil več, kot vsi drugi. Ko sem ga tako tiho in mirno sedel na bližnjem kornerju cukal, pridrvi na nasprotno stran z vso naglico polie Petrol voz. In kaj si mislite? Po čemu? Na istem kornerju so ravno isti čas našopanega kajzerja na štritu vlekli na telefon štango. Mrčina je krepnila že preje, predno je prišla do vrha, kajti Teljani so streljali nanj z revolverji, kakor v tripolitsanski vojni. Veš kaj, Majk; sem si mislil! — Tukaj pa ni varno zate. Vsled tega sem skočil na neki "truk", pa smo srečno sem na vest zajt pripeljal. Ker je bil moj ubogi klobuk z menoj vred tudi že malo "v rožah", sem ga obesil nad peč, da se posuši in strezne. — Vsled tega vidite na tem pik čerju še sedaj sledi, ali spomin na ta dan, ker je klobuk malo poklapan, zmečkan in potlačen. Sedaj na zimo si bom pa naročil iz nove, "bele" Iblane od Krečjereja eno polhovko; klobuk bom pa dal v okvir za večni spomin na letošnji dan sv. Martina.

Čez tri dni potem sem čital, da bo plačal neki čika ški angleški dnevnik \$50. — nagrade onemu, ki pogrunta najboljši način, kako naj bi se sedaj kajzerja in Hindrburga štrafalo? — Tudi pametna misel in "pogruntenga." Sedaj že ne morem spati celih 9 dni, ker vedno štediram to uganjko. Rad bi kajzerju prisodil zasluženo plačilo; še rajši bi pa imel onih 50 dolarjev, ker potrebujem nove zimsko suktnjo in compate. Vsled tega sem to stvar sledeče pogruntal:

Obrni se do naših rojakov in čitateljev. Če dobim oni prajz, se bomo lepo talali ali delili, hef end hef" ali "fifti fifti." — Pa če tudi ne! — Denarja imam še toliko, da dam za cenjene čitatelje in čitatelje "Glasila" lahko posebno nagrado in sicer živo, ali v obliki velikega pitanega torkija, ali pur Mana.

Sedaj pa rojaki na noge! Pošljite mi do Denksiving zdej svoje mnenje: kako bi nemškega kajzerja na primerno vižo spravili s pota? Vsako pismo, ali odgovor naj bo bolj kratak in zastopen. Atresirajte pisma kar na Majk Cegare-ta 1951 W. 22 Pl. Chicago. Kdor mi bo poslal najboljši in najbolj kratak odgovor, bo dobil za prezent velikega živega purmana.

Ne smete pa misliti da imam jaz na jardu celo kopicico teh okuznih ptičev. Samo enega, za samo enega! Pitam ga sedaj s samini orehi, koruznimi štruktli in pohano koruzo. Vsakdo ga bo vesel, kdor ga bo dobil. Samo za perje in rep se že vnaprej priporočam, da mi ga pošljete nazaj, kar bom rabil za novo posteljno "tuhno", ker me po zimi rado zebe. Ekspres od perja bom plačal na Cj jo di. Torej na noge rojaki: — Kaj naj se stori sedaj z nemškim kajzerjem? — Kako štrafengo? je ta zlodaj zaslužil? — Pišite takoj meni! Vsa taka pisma bom obelodanil tukaj in spravil v svojo torbo za spomin.

Minula svetovna vojna je spravila Slovence v tako ime, kot noben drugi narod. Vse nas je inelo rado in vse bi nas imelo rado še v prihodnje.

Ko je pok. Francelj napovedal vojno, je imel Slovence najrajši. Pa ne iz pravega namena! Rad jih je imel na ta način, da jih je poslal najprvo v ogeaj. — Tudi Amerika je dajala Slovence priznanje, ker je bilo dosti naših fantov vpoklicanih. Germanija je v starem kraju Slovence tako "glajhala", da bi bila najrajše vse v germanizirano potopila. Najbolj smo pa zadnji čas Slovenci prirastli Teljanom k sreč. Ta hudimanski polentar bi rad pograbil vse naše lepe primorske pokrajine. Pravi, da je Gorica polentarska; tako tudi Trst, Reka itd.

Né boš je "dego" slovenske kaše pilal sreč! Kar lepo molči pa "Serapaj" in bodi hvaležen

tudi Slovence in Amerikanecem, da si zmagal. Ali je to nam v zahvalo da smo se potegnili in trubelja? Daj nam to, kar je našega, ti pa obrni svoje, pa — mirna Bosna. Kdo ima več pravice ob Jadranu? — Ti, ali Slovani? In če ne gremo še enkrat v boj — Gorice in Trsta ne predamo v tvojo bisago.

Ti si nas v Trstu nazival s "ščavi" ali sužnji. — Kdo je pa tebe redil in vzdrževal? Ali nisi pošiljal v naša slovenska mesta in kraje svoje polentarje, zidarje, katere smo mi redili? Kdo je vstanovil Trst in Gorico? Kakega imena je Gorica? — Ali ne slovenskega? — Da, da. Rad bi obiral naše goriško grodzje, pa je zate še prekišo. Mirovna konj ferenca ti bo vse "strene" zmešala. Taži e ferma! —

Tako Mister editor. To naj bo za danes. Napisal sem vse v naglici ker sem še vedno razburjen od predzadnjega ponedeljka. Če imate kak sekend hend klobuk, ali zimsko kapo pri rokah, se bom pa ponjo oglasil, kajti moj klobuk ima še vedno zmečkano obliko.

Jur s veri truli
M. C.

Novice iz stare domovine.

(Jug. Čas. Urad. Washington D. C.)

(Vesti povzete po ljubljanski Domovini).

Slovenski premogar. — Iz Zagorja nam pišejo: Teško delo, ne zadosti hrane, ne času primernega plačila, ne obleke, ne čevljev za družino, to čuti dan, za dnevom naš delavec. Če povzdigne svoj glas, pa pride cenzor z rdečim svinčnikom in naredi črto. Tako se nam je zgodilo v zadnji številki. Trpi kot črna živina, ko volk v pustini in molči ko grob! To zahtevajo od nas. Ako pe pojde zlepa pa zgrda, pravijo. — Res je, da živimo v ustavni državi, in kakor pravijo, imamo moderne zakone. Milijoni se porablajo na leto za socijalne preosnove in baje tudi za korist delaystva. A mi do danes še nič ne čutimo teh socijalnih dobrot, nasprotno pa bič, ki ima na koncu svinčev. Ko po trudopolnem delu, katerega je potrpel premogar, rečimo, 30 let, stopi v pokoj, da bi večer svojega življenja v miru prebil, dobi pa pokojnino 24 kron mesečno in s tem naj se preživlja mož in žena! Nanj plačujejo starejši premogari skoraj mesečno 20 kron za svojo pokojnino, na zadnje dobijo pa borih 24 kron. Take so socijalne razmere našega delavstva. Zelo umetno bi bilo, ko bi enkrat ministristvo poslalo enkrat k nam kakega sekijskega svetnika, da bi sam proučil žaltostne razmere in vprašal sto in sto vpokojenih starčkov premogarjev, katere diči svetinja za zvesto 40letno delo kot premogari; koliko imajo pokojnine.

"Jaz samo 16 kron, jaz sem se malo dalj časa silil, imam pa 24 kron mesečno." Zvesti delavci urejajo od gladu, velekapitalistična družba pa služi na leto milijone. A ti milijoni so tudi uspeh žuljev slovenskega delavca. Zato se zaveda slovenski premogar, da je skrajni čas, da se da nam naši lastni zemlji samostojno državo na demokratičnem temelju. To naj bo bodoča Jugoslavija, v kateri si bomo sami po svoje uredili naše razmere.

Rudarstvo. — Poduradniki Trboveljske premogokopne družbe so vložili na pritožno komisijo III — (rudarstvo) v Gradec zahtevo po priznanju zvišanja plače ter draginjske doklade, kakor tudi po večji odškodnini nedeljskega in čezurnega dela. O tej pritožbi je imela razpravljati pritožna komisija pod predsedstvom generalmajorja pl. Franca. Po daljšem pogajanju med glavnim ravnateljem družbe Bellakom z Dunaja, rudniškim ravnateljem Heinrihom iz Trbovelj ter med zastopnikom poduradnikov, državni mposlancem dr. Ivo Benkovičem iz Celja, ki je v zvezi s slikal življenje in odgovorno delovanje rudniških nastavljenecv, kateremu gre največkrat za zahvalo in priznanja za njegov trud, je prišlo do poravnave, na kateri podlagi se je priznalo poduradnikom zvišanje plače za 20% ter zvišanje dosežane vojne doklade od 90 na 130% draginjske doklade od 1. aprila 1918. Rod-

binska doklada (20 K za ženo, 10 K mesečno za vsakega otroka spod 14 let starega) ostane. Pritožba glede odškodnine nedeljskega ter čezurnega dela je zastopnik poduradnikov umakal s pridržkom pravice na morebitno poznejšo tozadevno vlogo.

V hudih časih. — Junji Brut nam piše: "Je pa davi slanica pala" — tako sem si zapel, ko sem prejel zadnje pobeljeno Domovino. Takrat so bili res pekam mrzi dnevi, od vseh strani so poročali, da so nastali urazi, ki so napravili na polju mnogo škode. Ljudje po mestih in po deželi se se s skrbnimi očmi povprašovali, kaj bo iz tega. In k tem mrazom se je pridružil še g. cenzor, ki je pobelil Domovino. Vedel sem takoj, kaj to pomeni. "Kadar mačke ni doma, miši plešejo" — oziroma: kadar ni parlamenta, takrat cenzorji belijo. — Pri nas ni to nič posebnega: zato naši čitatelji dobro razumejo ta čas. Navajeni smo — hvala Bogu, na vse. Ko smo morali 3 leta molčati, ste lahko na ulicah videli, kako se ljudje po obrazih razumejo brez besedi. Znamo čitati tudi pobeljeno listo. Pravzaprav naš narod sedaj najrajše čita to, kar sploh ni tiskano. Kje vidi kaj belega, tam si misli vsak. To je bilo gotovo kaj lepega in resničnega... Seveda nam bodo čitatelji oprostili, ako jim vključitvemu ne pošiljamo belega papirja. Prepričani smo, da je naša jugoslovanska misel tako silna, da je nihče ne premore. Vendar imamo še mnogo vprašanj, ki jih je treba rešiti. Vsaka dobra misel ima svojo eno, in vsaka misel — rekli hi — je božji dar — in zdaj pomislite: nekdo ima lepe dobre misli, rad bi jih povedal: treba je te misli urediti, združiti, zložiti napisati, z rokopisa jih je treba pretiskati — koliko dela — g. cenzor potegne s svinčnikom in vse to delo uniči! Moč teme tud brani solnece od zmagae. Toda: ali je še kdaj noč zabranila, da ne bi žele solnece? Zato bomo pisali za vas, ne za cenzorja — in vi nas bodete razumeli.

Vsak brat mi je mil, pa naj bi katerokoli vere bil. — Zaradi vere se ne bomo pričkali: vsi smo kristjani, vsi verujemo v istega Boga. Škof dr. Mahnič piše: Bratje Hrvati! Bratje katoliki! Ne poslušajmo glasu politične strasti! Res, Srbi niso katolici, al oni so vendar kristjani; ali k nam jih more pripeljati edino ljubezen, dočim jih bo mržnja in preziranje katoličanstvu in hrvatsstvu še bolj odtujilo in ogorčilo. Pojdimo za zgledom Benedikta XV. — Ko so nedavno Angleži osvojili Jeruzalem, jim je Benedikt čestital in zapovedal, naj se zapoje Bogu zahvalna pesem ter pred celim svetom izrekel željo naj sveto mesto nikoli več ne pade v nekrščanske roke. A Angleži niso katolici — Angleži so protestanti in kot protestanti so nam bolj oddaljeni kot pravoslavni Srbi, ki so nam k temu tuji bratje po krvi in jeziku. Tako naš oče Benedikt. A mi njegovim sinovi, naj ostanemo s Srbi za večn v boji? Ne! Sree, sree odprimo rodni krščanski bratom! Tako piše katoliški škof. Mi pa pravimo: Spoštujmo vsako vero in mu puščajmo svobodo! Stojmo na stališču popolne verske strpnosti in enakopravnosti vseh verskih naziranj ter bodimo odločno proti vsakršni zlorabi verstva. Čerkvene organizacije naj bodo neodvisne in napram državi posevsem enakopravne. Pravoslavni Srb, mohamedanski Hrvat ali katoliški Slovenec: Vsi so bratje in med njimi ni nobenega razločka (52 vrst zaplenjenih).

Srbi, katoliki in majska deklaracija. — Sovražniki Jugoslovancev hujskajo, da bi nas Srbi v svobodni jugoslovanski državi posrbili in popravoslavili. Vzeli bi nam jezik in vero, pravijo. To je seveda le neumno ševanje. Če nas niso polahonili in pomazdarili naši sosedje vzlic vsem nasilnostim, nas tudi Srbi, ki govorijo isti jezik, ne izpremene. Srbe, nego se bomo vsi skupaj imenovali Jugoslovane slovenskega, ali hrvatsko-srbskega jezika. Glede vere odgovorja škof krški dr. Anton Mahnič takole: "Srbi žive z nami in med nami. Srbstvo je dejstvo. Razum predpisuje, da se računna z dejstvi. Vpraša se: Kaj je pametnejše, kaj je za hrvatsko in katoliško stvar boljše: napovedati boji Srbstvu do pogina ali iskati z njimi prijateljski odnos živendi? Pospeševalji katoliške stvari, ki se smatrajo za po-

zavne, da gredo proti nam v boj v ime katolicizma, bi se morali predvsem spomniti resnega opomina našega skupnega in njihovega očeta, zaščitnika mednarodnega mira, Benedikta XV. — ki kliče vojskujociim se narodom: "Naj se na obeh straneh opusti sklep upičevanja! Naj se pomisli, da narodi ne izumirajo! Ravnotežje sveta, pa plodonosni in varni mir narodov temelji bolj na medsebojni ljubezni in spoštovanju prava in časti bližnjega, kakor pa na številu obožroženih in na odpornih trdnjavski hpasovih..." (Nemškimi škofom 7. septembra 1915.) Ali upajo naši nasprotniki, da bo imelo hrvatstvo večjo korist, ako bodo s svojim sosedom po krvi živeli v večnem sovratstvu in mržnji? Ali se ne bodo uresničile tudi tu besede Benedikta XV., da nosijo narodi žalostno dedščino duh mržnje in maščevanja od rodu do rodu?"

Iz Laškega trga nam pišejo: — "V listih so se objavila imena stažerskih, kranskih, kočevskih, koroskih in primorskih "nemcev" in Nemeev, ki so pri cesarju krtačili jugoslovansko gibanje. Vsa čast, da so se razni "tschitschi", "scheggini" pokorajžili enkrat na Dunaj. A mi si odločno prepovedujemo, da se imenujejo taki ljudje, ki jih je vedno sram pred bindišarskimi sorodniki, zastopnike Slovencev, ker bomo sebe še sami in brez frakov zastopali. Še odločnejše se zabranjujemo proti temu, da si Iržejo osebe, ki so že med staro šaro pokopane, nastopiti v imenu občin ali celo zastopov okrajev. Koliko je bilo takih, bo vsak poznavalec okrajnega gibanja sam vedel. Tako najdemo med 57 "zastopniki" notarja Mravljaka v Laškem Trgu, ki si je drznil "zastopati Laški Trg in laški okrajni odbor." V Laškem Trgu smo imeli leta 1914 občinske volitve, pri katerih smo Slovenci zmagali in pri katerih je med drugimi stebri sfrčal tudi Mravljak. Volitve so bile od nemške strani protestirane in cela stvar stoji še danes, kakor sploh vsaka volitev med vojno. Volitve v okrajni odbor smo imeli leta 1909. In tudi tam bi bil dr. Mravljak sfrčal, če bi se bile vršile volitve kasneje. Da se v tem času absolutističnega stanja drzne tak zastopnik v imenu velikih in slovenskih korporacij javno kazati, je nezaslišano.

Novo ladjedelnico v Trstu namerava zgraditi kosorej Prometne banke Merkurja in inženirja Peka. Konsorej je vložil prošnjo za ustanovitev akcijske družbe z vplačano glavnico 12 milijonov kron. Gradili bi predvsem trgovske ladje.

Nezgode. — Na Zidanem mostu je ponesrečil sprevoznik Leopold Zanesnik iz Ljubljane. Prepeljal so ga v Ljubljano, kjer je podlegel poškodbam. — V Selu pri Litiji je utonil triletni sin posestnika, Justin Gregel. Oddaljil se je od domače hiše in padel v potok. Na Predovičevem selu pri Ljubljani je zamešala delavka Amalija Fink med drva ostro vojaško patrono, ki je v štedilniku eksplodirala in jo težko ranila na levi roki. — V Poljanah nad Škofjo Loko je napadel petletnega čevlarjevega sina Fortunata Temelja mearski pes ter mu odtrgal del levega lica. — Na potu na Spodnji Rožnik v Ljubljani je padel 33letni hlapec Frank Pivk med vožnjo z voza in si zlomil desno nogo. — Na glavnem kolozdvoru v Ljubljani je prišel 21letni sukač Adolf Stiasny pri delu ob tri prste leve roke. M. V Ljubljani je utonil pri Zgornjem Kašlju vojak topničar rodom češki Nemeč. Kopal se je v globoki vodi, kejr ga je vrtinec potegnil v globočino. Istočasno se je ponesrečil tudi drugi vojak topničar v Zalogu. Prišel je pod kolo teškega topa. Ponoči je na poškodbah umrl. — Vojaška straža je ustrelila ponoči nekega ruskega ujetnika, katerega je baje zalotila pri tatvini. Neki madžarski vojak je v Mostah preganjal z golim bajonetom. Končno je zabodel Petra Strniša iz Sela v srce, da je bil na mestu mrtve. Strniša zapuščala ženo in štiri nepokršljene otroke. — V Dolnji Vrtojbo se je vrnil 21letni Rudolf Marušič. Naslednjega dne se je sel kopat v Vrtojbo. Enkrat je bilo slišati dva strela, ljudje so prihitali na mesto in so našli Marušiča mrtvega, brez roka in oči, z luknjou v trebuhu. Ubila ga je granata, katerih je ondi še vedno dovolj. — Na Jesenicah je v

...tovarni podeli delavcem...
 ...Blaha Kraujcu tedaj...
 ...na levo nogo, ki mu je...
 ...v Rakovnikih...
 ...Ljubljani so našli...
 ...posestnika iz Wolf...
 ...Filipa Dereznija...
 ...polnoma oblečen.

Pozari. — Zgorela je v Grisci...
 ...pri Cekljah hiša z...
 ...poslopjem M. Vrhovškova...
 ...Rešili so le samo sebe...
 ...Zgorela je vsa obleka...
 ...Škode je okoli 5000 K...
 ...do polovice krita z...
 ...V Podstenju pri Ilirski...
 ...Bistrici, je zgorelo...
 ...poslopje posestnika...
 ...Škode je 3600 K...
 ...V Višnji Gori je...
 ...začelo goreti pod...
 ...F. Škrabarja. Hud...
 ...veter je povzročal...
 ...Edina okolnost, da...
 ...strela krita z železno...
 ...se ima Višnja Gora...
 ...da je ostala nepoškodovana...
 ...Plamen ni dobil duha...
 ...bi lože vse pogašeno...
 ...Menda so zažgali...
 ...otroci.

Sušterski lopovstvo. — Slo...
 ...venec piše 31. julija: Iz...
 ...dvorca kar dežuje...
 ...Kranjskem. Kdor ne...
 ..."Živela Avstrija!"...
 ...Občina, ki se ne...
 ...ogorčeno ne zagotavlja...
 ...Za tem delovanjem...
 ...dr. Sušteršica in...
 ...podrepanikov...
 ...stoji e. kr. vlada...
 ...zadovoljno na njihovo...
 ...Ogorčenje, ki je...
 ...deželi, je razumljivo...
 ...Dva dni je pisal...
 ...Zagreb, 2. avgusta: C. kr...
 ...ravnateljstvo v Ljubljani...
 ...razširjanje razglednic...
 ...sliko poslanca dr. Korošca...
 ...Dvignite glavo..."

Plebiscit na Slovenskem. —
 (Slovenski Gospodar, 8. avgusta):
 "V Železni Kaplji na Koroškem...
 ...je podpisalo nad 1000...
 ...Slovensko deklaracijo...
 ...V St. Petru na Štajerskem...
 ...podpisale 602 žene...
 ...dekleta jugoslovanske...
 ...deklaracije...
 ...Za deklaracijo se...
 ...sloglasno izjavil občinski...
 ...Žabljek pri Slovenski...
 ...Bistrici na Štajerskem...
 ...Ogrski Slovenci...
 ...podpisujejo z velikim...
 ...jugoslovanske deklaracije..."

Hrvatsko-ogrsko vprašanje. —
 (Slovenski Narod 6. avgusta):
 "Mi smo bili vedno in...
 ...vedno prepričani, da ne...
 ...obstoja za nas hrvatsko-ogrsko...
 ...vprašanje. Mi verujemo...
 ...da se bo v bližnji...
 ...bočnosti, z azključitvijo...
 ...vojne, uresničila država...
 ...vseh Slovencev, Hrvatov...
 ...in Srbov, in za nas...
 ...obstoja v bodočnosti...
 ...samo vprašanje odnošajev...
 ...Jugoslovanov napram...
 ...novi ogrski državi."

Za edinstvo azbuke in narečja.
 Hrvatski Dnevnik javlja 1. avgusta,
 da govori Hrvatski List, ki izhaja
 v Pulju, v eni zadnjih števil
 v uvodnem članku pod naslovom:
 "Korakajmo naprej!", poleg ideje
 skupnosti vseh jugoslovanskih
 institucij in organizacij tudi za
 edinstvo azbuke in narečja — za
 latinico in ekavščino."

Iz knjige mučeništva. — Hrvatska
 Država 5. avgusta: "Na seji
 dunajskega parlamenta 16. pr. m.
 je Jugoslovanski klub predložil
 naslednjo interpelacijo na vlado:
 Dne 3. julija 1914. je bil župnik
 in istrski deželni poslanec gospod
 Šime Červar v Zrenju aretiran ter
 je bila v njegovem stanovanju izvršena
 hišna preiskava. Orožnik
 Seidel je tudi njega preiskal, nima
 li morda kaj orožja pri sebi. Italijani
 v Zrenju so od samega veselja
 nad aretacijo župnika demonstrirali
 in žalili Hrvate. Župnika so
 odpeljali v Trst, kjer mu je v
 vojašnici povedal nek poročnik,
 da je osumljen velesrbske propagande.
 Tudi v Trstu so Italijani psovali
 aretiranece; hoteli so ga celo
 vreči v morje. Kasneje so ga
 s 400 drugimi jetniki odpravili
 v Rihenberk. Pri tem se je dogo-
 dil pretresljiv slučaj, da je ustaš
 Mate Červar spremljal z natak-
 njenim bajonetom svojega brata
 župnika Šimna Červarja in odvet-
 nika dr. Jurja Červarja. Pred od-
 hodom je neki poročnik še posebe-
 no zapovedal, da naj pazijo zlasti
 na duhovnike, ker nameravajo oni
 otravati pitno vodo. Dne 14. avgusta
 je bil velik transport po železnici
 v Ljubljano, kjer je moral spati
 župnik Červar v prostoru, ki je
 bil namenjen za stajo. Pozneje so
 ga premestili v drugo, nekoliko
 bolj suho sobo. Šele čez dvajset
 dni ga je zaslišal areditor. Kljub
 intenzivnemu prizadevanju orož-
 ništva se je obtoževanje župnika

...vseh frontah izjavljamo:
 1. da bomo uprli vse svoje sile...
 ...za zmago našega narodnega...
 ...brosopojnega samoodločevanja...
 2. pozdravljamo dunajsko...
 ...deklaracijo jugoslovanskega...
 ...kluba od 30. maja 1917, kateri...
 ...se pridružujemo;
 3. pozivljamo vse narodne...
 ...predstavnike, da se pridružejo...
 ...temu, stališču in da delujejo z...
 ...vsemi silami za njega uresničenje...
 To izjavo je podpisalo 335 km-
 etov iz Gornje Bistre, Poljanice,
 Dolnje Bistre, Oborova, Novaka,
 Bukovice in Jablanovca.

ZAHVALA.
 Tem potom se zahvaljujemo...
 ...vsem onim, kateri so nam kaj...
 ...pomogli in nas tolažili za časa...
 ...bolezni našega nepozabnega...
 ...sina, oziroma brata

Dr. Korošec na policijskem indeksu. —
 Hrvatska Država piše 5. avgusta:
 "C. kr. policijsko nadzorništvo...
 ...v Ljubljani je prepovedalo...
 ...razširjanje razglednic s...
 ...sliko dr. Korošca in z naslovom: 'Dvignite...
 ...glavo...' (Štiri vrste zaplenjene.)
 Dva dni je pisal isti list: Zagreb,
 2. avgusta: C. kr. policijsko ravnateljstvo
 v Ljubljani je prepovedalo razširjanje
 razglednic s sliko poslanca dr. Korošca
 in z nadpisom: Dvignite glavo."

Ali hočejo gospodje pri e. kr. policijskem
 ravnateljstvu, da sklonimo glavo?! Za to
 nimamo razloga. Kdor se nadeja zmage,
 ni nosi glavo visoko! Gotovi smo zmage,
 gospodje od e. kr. policijskega ravnateljstva!

Sikane. — Slovenski Narod po-
 roča začetkom avgusta, da je vojna
 uprava v Črni Gori zabranila pošiljanje
 Slovenskega Naroda v Črno Goro. Ta
 prepoved ni bila uradno objavljena,
 temveč se v "imenu postave" sežigajo zavoji
 in pošiljke s Slovenskim Narodom.
 Temu pristavlja Hrvatska Država od 5.
 avgusta: Kdo je že trdil, da pri nas ni
 svobode? — Pogledajte: Hrvatska Država,
 Jug. Glas Slovencev, Hrvatov in Srbov,
 Slovenec, Slovenski Narod, Naprej,
 Jugoslovan, Pravda: vsi ti listi uprav
 evetejo.

Slovenska narodna Golgota. —
 Slovenski Narod je ob priliki četrte
 obletnice vojne spominjal na muke,
 katere je moral prestati slovenski
 narod, zlasti v začetku vojne. 26.
 julija 1914. je pričel križev pot, po
 katerem hodi slovenski narod še danes,
 čeprav v drugi obliki. Nas Slovencev je
 vojna gotovo najbolj zadela, in da ni-
 smo tako žilavi v vsem, ki danes
 spadali med evropske narode, ki so
 bili nekoč in nekje. V deželi je nastal
 pogon za "veleizdajalec", ječe so se
 dan z dnem polnile, kakor da noče
 biti temu konec. Stajereji so morali
 otvoriti divji ples, a sledili so jim
 tovariši iz Kranjske, Goriške, Trsta,
 Primorja. Roke so bile v težkem
 železju, moderne verige so bile
 prelahke. Po cestah so stopale cele
 procesije ali čakale na kolodvorih.
 Hodili so nemi, bleđi, hladni, ponosni
 ali z ironičnim posmehom. Prigodilo se
 je, da je nenadoma priskočil kak
 Nemeec in udaril Slovence v obraz,
 ali da ga je kaka nemška gospo-
 dična" opljuvala. V ječah so bile
 škandalozne razmere. Kdor ni umrl,
 je odšel iz njih bolj ali manj
 bolan. Konec muk in preiskav je bil
 za večino tedaj, ko so jih izpu-
 stili kot "p. v." ali "p. u." (poli-
 tiših verdaechtlich ali politisch un-
 sicheer; politično sumljiv ali nego-
 tov). Mnogim pa je šele popolna
 amnestija prinesla svobodo. Svojo
 narodno Golgota smo že prekoračili
 in pred nas je izšlo novo sonce,
 črko sonce in nam dalo dne 30.
 maja 1917 našo — jugoslovansko
 deklaracijo."

Temu pristavlja Hrvatska Država
 26. julija: Trpeli so Slovenci,
 trpeli smo mi Hrvati, da ne govori-
 mo niti o trpljenju Srbov. Trpljenje
 je bilo veliko, zato pa bo tudi
 toliko slajša skupna svoboda,
 dosežena s temi mukami in trpljenjem."

Bistrani za brespogojno samo-
 ...odločevanje naroda: — "Mi pod-
 ...pisani očetje in bratje mobilizira-

...vseh frontah izjavljamo:
 1. da bomo uprli vse svoje sile...
 ...za zmago našega narodnega...
 ...brosopojnega samoodločevanja...
 2. pozdravljamo dunajsko...
 ...deklaracijo jugoslovanskega...
 ...kluba od 30. maja 1917, kateri...
 ...se pridružujemo;
 3. pozivljamo vse narodne...
 ...predstavnike, da se pridružejo...
 ...temu, stališču in da delujejo z...
 ...vsemi silami za njega uresničenje...
 To izjavo je podpisalo 335 km-
 etov iz Gornje Bistre, Poljanice,
 Dolnje Bistre, Oborova, Novaka,
 Bukovice in Jablanovca.

ZAHVALA.
 Tem potom se zahvaljujemo...
 ...vsem onim, kateri so nam kaj...
 ...pomogli in nas tolažili za časa...
 ...bolezni našega nepozabnega...
 ...sina, oziroma brata

Johna Leo Baudek-a,

ki je dne 31. okt. v Gospodu za
 vedno zaspal previden s svetimi
 zakramenti v najlepši dobi, v 21.
 letu. Lepa vam hvala za vence,
 katere ste darovali za časa njegove
 smrti, ki so bili dokaz, da je bil
 pokojnik vam priljubljen v
 življenju. Dalje lepa hvala dr. sv.
 Roka št. 113 K. S. K. J. katerega
 je bil pokojnik član skozi štiri leta
 Lepa hvala tudi sledečim daro-
 valem vencev: Mr. in Mrs. So-
 beck, Mr. Fr. Baudek, Mr. L. Per-
 haj, Mr. J. Marolt, Mr. A. Men-
 cin, Mr. L. Purkat, Mr. T. Purkat,
 Mrs. Fr. Kumar, Mr. L. Andošek,
 Mr. K. Pužel, Mr. Wm. McName-
 ra, Mrs. L. Predovich, Mr. J.
 Tanko, Mr. Fr. Tanko, Mr. J. Pri-
 jatelj, Mr. J. Turk, Mr. Jos. Vide-
 fič, Mr. J. Erjavec, Mr. J. Peketz,
 Mrs. A. Rus, Mr. S. Castel, Mr. J.
 C. Ryan, Silver State Circle No.
 7 in Swift and Co. Lepa hvala
 fantom, ali njegovim tovarišem
 kakor tudi dekletem zaposlene
 pri Swift and Co. za lepe vence,
 kakor tudi delavcem v Box House
 Shop, katerim je bil delovodja. Le
 pa hvala Mrs. McNameara za po-
 strežbo in tolažbo za časa njegove
 bolezni.

Kar iznenadeni smo bili ko so
 nosili vence od vseh strani, kar je
 dokaz, da je bil pokojnik jako
 priljubljen. Torej še enkrat lepa
 vam hvala in Bog vam bodi pla-
 čnik, Tebi naš John pa hodi zem-
 ljica lahka in večna luč naj ti
 sveti in da se zopet vidimo gori
 na zvezdami, tam kjer ne bode lo-
 čitve!

Zalujoči ostali:
 John in Frances Baudek, stariši.
 Mary in Margaret, sestri.
 Joseph, Frank, Louis, bratje.

Ameriško Slovenska
P R A T I K A
 za leto 1919
 je izšla. Cena 15c.
 Razprodajalcem popust.
PRATIKA Publishing Co.
 45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

KJE JE?
 moj mož, Josip Kaušek, doma iz
 Starega Trga na Kranjskem, po
 domače Šintarjev. Star je 32 let.
 Leta 1915 je živel v Butte, Mont.
 Išče ga njegova žena, Mihelčiče-
 va hči iz Sodevca št. 17. pri Sta-
 rem Trgu. Rada bi zvedela, če je
 še živ, ali ne? Naj mi cenjeni ro-
 jaki naznanijo njegov naslov, ker
 že 5 let nisem čula o njem.
Mary Kaušek,
 1802 So. State St. 3 Floor Chicago,
 Ill.
 (Avertis. No. 46, 47, 48.)
 Bogatin se ne bo branil centa,
 če mu ga ponudiš.

VASILE.
 Na zahvalni dan "Thank-
 ing Day," 28. novembra bo ob-
 sledila naša slovenska narodna
 v Waukeganu, petnajstletica,
 ko je bila naša cerkev blagoslov-
 ljena. Ta velpomemben dan ho-
 čemo proslaviti tim slovenskeje
 inofoce.
 Vsa katoliška društva spada-
 joča k naši župniji so prošena, da
 se udeležijo parade korporativno.
 Pri paradi bo strelala znana slo-
 venska godba iz Chienga.
 Društva se bodo pričela zbirati
 v Mr. Math Slanovi dvorani ob
 pol devetih zjutraj, od koder bo-
 do ob 9ih v paradi odkorakala v
 cerkev. Slovesnost v cerkvi se bo
 pričela točno ob desetih. Slavno-
 stni govornik pri ti slovesnosti
 bo vstanovitelj naše župnije č. g.
 John Plevnik, sedanji Jolietški
 župnik. Popoldne in zvečer bo i-
 melo občinstvo prosto zabavo v
 Slanovi dvorani.

Dragi mi župljani! Obračam se
 tem potom do Vas z najljubnej-
 šim vabilom, da se udeležite te
 slavnosti v največjem številu.
 Istim potom vabim tudi naše pri-
 jatelje Slovence, Hrvate in Slo-
 vake iz sosednih naselbin, zlasti
 še naše vrle Jolietčane in Chica-
 žane.
 Ključč Vam vsem: Na svide-
 nje!
 ostajam Vaš
F. J. Ažbe,
 župnik waukeganski.

NAZNANILO IN ZAHVALA.
 Tužnim sretem naznanjam vsem
 prijateljem in znancem, da je moja
 iskrenobljubljena žena
Fračiška Ipavec
 umrla dne 30. oktobra po kratki
 in mučni, bolezni v starosti 25 let.
 Bila je previdna s sv. zakramen-
 ti in po katoliški pokopana v Cas-
 tle Shannon, Pa.
 Tukaj zapuščena mene žalujo-
 čega soproga, šest nedoraslih o-
 trok v starosti od 3—10 let, očeta,
 eno sestro in enega brata.
 Prisrčna zahvala vsem sosedom,
 znancem in prijateljem, ker ste
 nam pomagali ter nas tolažili v
 teh bridkih časih preskušnje: v
 bolezni in smrti moje soproge. To-
 rej še enkrat iskrena hvala vsem
 skupaj, tebi nepozabljeni sopro-
 ga in mati naj bo lahka tuja zem-
 lja! Počivaj v miru! Na svidenje
 nad zvezdami!

Zalujoči ostali:
Anton Ipavec soprog in otroci.
Anton Merlak, oče.
Anton Merlak, brat.
Mary Merlak, sestra.
 Broughton, Pa., dne 11. nov. 1918.

PROŠNJA.
 Pred nekaj dnevi sta rojakinja
 Lucija Kure in Marija Kaušek,
 stanujoči na W. 22 St. v Chicago
 izgubili vsaka po en Liberty bond
 tretje izdaje v znesku \$50. — Ste-
 vilke bondov so 1846248 in 1846-
 247. Ako je morda kdo izmed ro-
 jakov te bonde našel, ali če ve
 kdo zanje, naj blagovoli to nazna-
 niti
Mariji Kaušek,
 1802 So. State St., 3rd Floor,
 Chicago, Ill.

**DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ŽA-
 LOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J.,
 N. S. PITTSBURGH, PA.**

ima svojo redno mesečno sejo vsako
 drugo nedeljo v mesecu v Kranjsko
 Slovenskem Domu, 57 in Butler St.
 Pittsburgh, Pa.
 Uredniki za leto 1918:
 Predsednik: John Mravinski, 1107
 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
 I. tajnik: Frank Trempus, 5146
 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
 Zastopnik: Jurij Greguršč, 4517
 Butler St., Pittsburgh, Pa. C. J. Stybr.
 Društvo zdravnik: Dr. C. J. Stybr.
 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh.
 Člani se sprejemajo v društvo od
 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000,
 \$500 ali \$250. Naše društvo plačuje
 vsak dan en dolar, ali \$7.00 bolniške
 podpore na teden.
 Slovenci in Hrvati, kateri še niste
 pri pobenem društvu, spadajoče k K.
 S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo
 agoraj omenjenega društva.
 Za vsa pojasnila se obrnite na zgoraj
 imenovane uradnike društva. V
 slučajih bolezni se mora vsak član te-
 ga društva oglašiti pri II. tajniku
 Frank Golobici, 5212 Natrona alley,
 Pittsburgh, Pa., isti dan ko sball in
 ravno tako zopet ko esdravi.

**Sever's
 Gothard Oil**
 (Severo Gothardsko olje), katero
 ne potrebuje nikakoga posebnega
 priporočila. To zdravilo se samo
 priporoča kot najboljši liniment za
 take bolezni. Izobno zdravilo, ako
 imate okorele mišice in sklepe, kak-
 e polkoble, in vsakovratne druge bo-
 ležine na telesu. Vzemite ga, ka-
 dar koli je vam treba kakoga mazil-
 nega krepčila. Prodaja se v vseh
 lekarnah. — Cena 80 in 60c.

Strah pred epidemijo.
 Zdravniki—veščaki trdijo, da je
 najbolj nevarna epidemija
 strahu pred epidemijo. Kake ne-
 varne bolezni. Strah pred to
 boleznijo je umoril že več ljudi,
 vake kot pa influenza sama. Učinki
 strahu vsled slabe prebave in cirk-
 kulacije krvi so nevarni. Če pa
 jemljete in rabite Trinerjevo ame-
 riško grenko zdravilno vino, vam
 bo dalo to najbolj zanesljivo sred-
 stvo občutke in zagotovilo, da se
 boste lahko branili napadov in-
 feksijske bolezni. To vino izčišča
 popolnoma črevesje, pripomaga
 prebavi in urjuje ves notranji si-
 stem. Cena \$1.10. Dohiva se samo
 v lekarnah. — Mesec december je
 mesec pljučnice. Bodite torej o-
 prezni pred prehladom in kašlja-
 nju. Imejte Trinerjevi olajševal-
 ece kašlja (Triners' Cough Seda-
 tive) vedno doma pri rokah. Ce-
 na 25 in 50 c v lekarnah; po pošti
 35 in 60c. — Joseph Triner Com-
 pany, 1333—1343 So. Ashland
 Ave. Chicago, Ill. (Avertis.)

JAKOB STAUDO HAR
 9520 Avenue L,
 South Chicago, Ill.
 Telefon: So. Chicago 1236.
 se priporoča Slovincem in Hrva-
 tom.
 Prodajam in razvažam premog
 in drva, selim pehivstvo in oprav-
 ljam ekस्पresne peele.
 Svoji k svojim!

Ne strašite se!
Vaš denar je varen!
 Če tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila
 Vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna
 proklamacija. Kar je Vaše, je torej Vaše in ostane Vaše; nihče nima
 pravice do Vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete
 zoper našo državo.
3% obresti na hranilnih ulogah 3%
 Obresti ako nedvignjene, se priprišejo h glavnici in se tako zopet obrestujejo.
 Pri nas bode vedno dobro in uljudno postreženi po svojem rojaku.
Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.
 Denarja v stari kraj — nam sedaj ne svetujemo pošiljati, tudi ne po brezličnem brozaju, ker so razmere preveč nestanovitne. Od-
 dajamo v najem varnostne škrinje po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi.
 Posloppje, kjer so naši uradi, je naša lastnina.
 Naše banka je depositni urad za vszno poštno hranilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za drizavo Illinois in za vlado Združenih držav.
 Odrpto vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$360,000.

Telefon: Canal 80
Martin Nemanich
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA
 1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.
Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

Španska influenza.
 V sedanjem času razširjanja
 kužne bolezni španske influence,
 morali bi se zelo paziti, da se je
 ohvarujete. Kadarkoli opazite
 vnetje oči, tok nosnice, bolečine v
 hrbtu, glavobol, bol udov, mrzli-
 co, vročico in splošno oslabeost,
 priporočamo vsem sledeča navo-
 dila kot najboljše sredstvo za oh-
 varovanje proti tej bolezni: Gr-
 granje in izpiranje grla in nosa
 s Severovim Antiseptolom, kate-
 ri naj se vporablja raztopljen,
 vzemite po en del tega zdravila
 na tri dele gorke vode. Ko se po-
 čutite z mrzlico ali takoj za prič-
 etkom kihanja, vzemite takoj
 eno ali dve Severovi tablete za
 prehlad in gripo in ponovite na
 vsake tri ure, dokler vsa čreva ne
 pričnejo dobro delati. Ako se vas
 prime kašelj, tedaj vzemite še Se-
 verov balzam za pljuča. Pojdite
 v posteljo, vzemite kakšno goriko
 ko pijačo, da se dobro spottite. Če
 se pa še ne čutite boljše, potem pa
 hitro pokličite zdravnika in nare-
 dite vse kar vam on svetuje. Gori-
 navedena zdravila bodo veliko
 pomagala, da se ohvarujete prej
 influence, zatorej je zelo umest-
 no, da imate vedno sledeča zdra-
 vila pri rokah doma. Prodajajo se
 v lekarnah, po sledečih cenah:
 Severa's Antiseptol, 35 centov;
 Severa's Cold and Grip Tablets,
 30 centov in Severa's Balsam
 for Lungs, 25 in 50 centov. Ako
 Vam je nemogoče dobiti ta zdra-
 vila v vaši domači lekarni, potem
 jih naročite naravnost od F. Se-
 vera Co. Cedar Rapids, Iowa.
 (Advertis.)

Pomnožite svoje znanje v naravoslovju.
 Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bo-
 lezni. Jaz imam v zalogi ter razpoli-
 ljim raznovrstne suhe rastline, cvetja,
 jagode in korenine, take, ki izvirajo iz
 vseh delov sveta. Pišite po moj brez-
 plačni cenik. Knjiga "Mali domači
 zdravnik", ki stane samo 25 centov,
 obširno opisuje veliko številu rastlin in
 daje nasvet, za katere bolezni in kako
 se naj rabijo. Ne odlašajte, naročite
 takoj to poučljivo knjigo.
MATH PEZDIR,
 P. O. Box 772, City Hall Sta.,
 New York, N. Y.

GENJ. ČLANI IN ČLANICE TER ČITATELJI! Kupujte pri
 trvdkah in podpirajte trgovce, ki
 oglašujejo v našim listu!

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinski roman in časov francoske revolucije. (Spomin častnika Erbachke garde Ludvika XVI.)

Nadaljevanje.

Toda s starim godrnjačem ni bilo nič začeti. Rekel je, da mu ni nimamo nič predpisovati o njegovih dolžnostih. Služi že 67 let in ve, kaj je njegova dolžnost. Po zvezi z vodilnimi možmi (z jakobinci) sem pomrural polgla-sno) je bolje poučen o položaju kakor pa mi. Kralj se nima ba-ti-ničesar in stražni polk tudi ne, če ostanemo mirni. Tako nespametna zahteva po strelivu mora dražiti, in on je ne podpiše nikdar.

S tem nas je odpustil, ko mu je major Bachman v resnih besedah prepustil vso odgovornost radi te določbe.

Kaj sedaj? Sklenili smo delati sami. Toda v vojnem skladišču, kjer smo zahtevali streliva, so nam odgovorili, da morajo vso za-logno odposlati vojski, med tem pa so razdelili med bataljon Mar-sejeev množino ostrih nabojev! S težavo smo dobili nekaj tisoč sle-pih patron, kupili synece in dali v vsej naglici in natihoma liti krogel v vojašnicah.

Drugi dan sem spremljal ma-jorja Bachmana v drugi dve vo-jašnici. Pozval je bataljone na dvorišče v vojašnicah in jih na-govoril. Povedal jim je brez pri-krivanja, v kakih nevarnosti da smo. Vsi naj bodo vsak čas pri-pravljeni, da dajo kri in življe-nje za zastavo. Kdor je odločen za to, naj se javi; raje ga pusti na dopust, kakor pa da bi se o-ma-deževala zvestoba in hrabrosti Švicarskega stražnega polka, ki se mofa sedaj zopet pokazati. Pri-pravijo naj se na smrt, kajti smrti so posvečeni. "Vojte tedaj", je sklenil major, "kdor ni pri-pravljen umreti za prisego in čast, naj stopi iz vrst! Če se ho-čemo bojevati za kralja, kakor smo prisegli, ne sme biti nobene-ga strahopetca in verolonca pod našimi zastavami!"

Bachmanov govor so sprejeli z navdušenjem. Niti eden ni prosil za ponujeni dopust. On je šel mi-mo vrst in pogledal vsakemu v oči. Vsakemu je rekel kako besede in stresel roko. To ni bilo vo-jajski navadi, a major Bachman je ravnal s svojimi vojaki kakor s svojimi otroki, in ti so ga ljubi-li ko svojega očeta. Več kot pri-enem je postal in rekel: "Vi ste oženjeni, imate ženo in otroke, vi imate doma staro mater — jaz in nihče med vašimi tovariši vas ne bono imeli za strašljiveca, če pro-site za dopust." Vrli možje pa so zmajali z glavo in dejali: "Ne, major, tako nisem mislil, ko sem prisegel! Delil bom srečo mojih tovarišev! Če se naši častniki ne boje smrti, sem tudi jaz priprav-ljen umreti!"

Slednjič je stopil major tudi h godeem. Med bobnarji jih je bilo nekaj, ki so bili skoraj še otroci. Bila sta n. pr. brata Jost iz Graubundena, siroti po vrelm vojaku, ki je pred kratkim umrl. Starejši, ki je imel kakih 15 let, se je ime-noval Benedikt, mlajši Jožek in je imel šele 10 let. Bil je živ, ve-sel fantič, in vsi v polku so ga i-meli radi. Bilo je veselje videti ga, ko je korakal na čelu grua-bundirske stotnije in ropotal ter tol-kel krepko po svojem bobnu ka-kor najizkušenejši bobnar, četu-di ga je vlekel skoro po tleh. K temu dečku se je tedaj obrnil Bachman in mu dejal: "Jožek, ti greš seveda z bratom domu na Graubundsko. Ti nam že tako ne moreš nič koristiti, če pride do boja, in zakaj bi se dal zastojni posekati?"

Tedaj je odgovoril deček s bli-šeeimi očmi: "Moj brat lahko stori, kar hoče, jaz pa vas prosim, pustite me pri mojih tovariših! Bobnal bom! "k pozor!" in k "naskoku" — le "nazaj" ne — če je mogoče! In potem lahko bu-šem strelecem puške, da lahko po-strele še enkrat toliko Marsejev.

Ne res, gospod major, da smem ostati!"

kralja, ima pravico prebosti ga na mestu. Jakobinci bodo morla zahtevali, naj položimo orožje; dosegli bodo to le z našim življe-njem. In drago jim je hočemo prodati! Naših zastav pa, ki so bile v tolikih bitkah orošene s švicarsko krvjo, ne sme drhal Marsejev in jakobineev iztrgati niti iz naših mrtvih rok in jih ta-ko onečastiti s svojimi umazani-mi. Hočemo jih zagrebsti, dokle- ne pridejo boljši dnevi, ki jih raz-vijajo k zmagi. Bobnarji, prapor, no koračnice!"

Tedaj so zabneli bobni resno in slovesno. Zastavonoši so stopili pred vrsto, da smo videli, kako so zmage vajena znamenja plapo-lala v solčnih žarkih: beli glavni polkov prapor z zlatimi lilijami, rdeče in modro poharvane in z belim švicarskim križem okrašene zastave bataljonov. Trikrat so jih zastavonoši zavijeteli.

"Junaki in zvesti do smrti!" je zaklical major. "Junaki in zvesti do smrti!" so ponovili ča-stniki in vojaki. Potem so se za-stave sklonile, zvrli so jih in za-prli v zaboj, kakor v rakev. Vo-tilo, kakor pri kakem pogrebu, so brneli bobni, ko so zaboj z zasta-vami potisnili v nek obok in jih zazidali.

V orožju osivele vojake sem vi-del jakati kot otroke.

XXXV.

Se en poskus za beg.

Drugi dan sem imel z Erla-ehom in drugim tovariši službo v Tuilerijah. Stali smo v veliki, krasni dvorani baš pred kralje-vimi sobami.

D'Hervilly je pristopil iz bli-žnje poslanske galerije k nam in nam je šepetaje povedal mnogo žalostnih novic. Že brž po zadnji zavestni slavnosti so predložili po-slanci iz Marseja, naj se kralj od-stavi. Ta dan bodo o tej predlogi razpravljali v postavodajalni skupščini. Dalje je dospel okli-vojske iz Braunschweiga, in ta je zbudil še večje ogorčenje. Mar-sejeji zdaj ne zahtevajo le kralje-ve odstavitve, marveč, naj se za-pre kakor talnik; kraljice, kate-ro so dolžili, da je ona kriva voj-ne z Avstrije, treha peljati v kle-ti skozi pariške ulice v ječo La-force.

"Če kralja odstavijo, je naša prisega pri kraju," rekel je Erlach. "Potem nas švicarske vla-de takoj odpokličejo. Ne pade nam v glavo, sukati meča za te nevrudne jakobince."

"Toda kralj se ne bo dal od-staviti. On bode, on mora tokrat tvegati boj za svoj prestol, da, za svoje življenje," pripomnil je D'Hervilly.

"Toliko bolje," odgovoril je Erlach. "Mi se homo bojevali zanj, in če je treba, zanj tudi u-mrjemo."

Ne boste stali sami v nevarno-sti. Jaz in več sto plemenitnikov z menoj se zberemo krog posveče-ne osebe njegovega veličanstva, pripravljani na vse. Tukaj imam 2000 vabil, da jih razdelim, in no-beden plemenitnikov, ki jim jih mislim razposlati, se ne bo odtė-gnil pozivu svojega kralja. Gos-pod Muos, vam imam povedati nekaj drugega! Marki Valdoule-ur je tudi prišel sinoči in se usta-vil v svojem starem stanovanju, v Malteškem hotelu. Tam vas pričakujejo, kakor hitro boste pro-ti službe. Kljub svojemu še ve-dno revnemu stanju se je vrli plemič privlekel iz Etampa, brž ko je slišal o nevarnosti, da še en-krat zastavi svoje življenje za kralja.

Govorili smo še skupaj, ko sta stopila oberstlajtnant Maillardoz in major Bachman v predsoho, in D'Hervilly, ki ju je prijavil kra-lju, potem so stopili v malo spre-jemno sobo Ludovika XVI. Kma-lju nato so poklicali še Erlacha in mene v sobo v nemalo zaendnje najinih tovarišev.

Kralj in kraljica sta sedela ob lepo okrašeni mizi, na kateri so ležali načrti, zemljevidi vse kri-žem. Kralj je dejal, da mu je ravnokar povedal major Bachman, s kako udanostjo se je večeraj naš polk zanj in njegov prestol posve-til smrti, če bi bilo treba. Globo-ko ga je ganila naša zvestoba, in

poklicel nas je v svoje sobo, da se tudi pred nami, zastopniki častni-škega zbora, po kraljevo zahvali, kakor se je za zahvalil Maillar-dozu in Bachmanu. Zelo rad bi prišel sam v našo vojašnico, da bi tudi vrlim vojakom povedal svo-je misli. Ta zvestoba Švicarjev ga gane toliko bolj, ker je od fran-coskih čet v premenjih slučajih žalihože doživel baš nasprotno.

Tudi kraljica se je zahvalila zvestemu polku Švicarjev in po-vedala, kako se boji za našo uso-do.

"Če moremo odvrniti!" je na-daljeval kralj "ni treba, da teče niti kaplja krvi zaradi nas. Rav-no o tem govorimo. Gospod Her-villy meni sicer še vedno, da bi mogli prekucijo potlačiti, če bi se jaz odločil, zajeti jakobinski klub in te upornike prve vrste kazno-vati, kakor zaslužijo. Drhal bi se seveda pobunila, toda nekaj zvestih polkov, na katere se lahko računim, pred vsemi vaš polk, bi morda zadušil upor za nekaj časa. Toda nevarnost je postala preve-lika; ničesar si ne zakrivam. In potem, kako prelivanje krvi bi se začelo! Ne morem se odločiti za to. Na drugo plat moramo vsak čas pričakovati navala na Tuile-rije. Razglas braunšvajškega voj-vode, ki mi je došel danes, in bo jutri gotovo znan vsemu Parizu, grozi sicer mestu z ognjem in me-čem, če bi kdo skušal napasti Tu-ilerije ali se celo dotakniti kake-ga člana kraljevske rodbine. Ta grožnja ima sicer dober namen, a bo, kakor se bojim, dosegla pri Francezih nasprotno. In če se zgodi naskok na grad, bo mora-lo teči dosti krvi za mojo obram-bo, in bojim se, da zastojni, Tuile-rije pač niso trdnjava z nasipom in okopom, marveč odprta pala-ča, moji pradedje, ki so jo zidali niso mislili, da se bo moral eden-njihovih naslednikov na prestolu Francije v teh zidovih braniti proti svojim podložnikom, ki jim je delil te dobrôte!

Zadnje sredstvo odvrniti preli-vanje krvi ostané le to, da se od-povem prestolu ali pa da posku-sim še enkrat ubežati tem nasil-nikom. Če bi bilo radi mene, bi prav lahko odrekel kroni, ki mi je v zadnjih letih pripravila res ma-lo veselja, in ki jo bodo uporni podložniki tako in tako kmalu strgali z glave. Toda oni niso za-dovoljni s tem, groze da mene, mojo ženo in moje nedolžne otro-ke zaprejo, morda trpinčijo in u-bijejo kot talnike.

Tako ne ostane drugega, kakor nov poskus za beg, čeravno je on v zadnjem letu končal tako žalo-stno."

Kralj je govoril to zelo mirno in jasno. Njegovo obličje je kazo-lo resno zbranost. To njegovo mi-rno udanost so mu navadno šteli za brezbriznost. Ni mu manjkalo poguma, žrtvovati sebe, pač pa druge. Edino, kar ga je sedaj navdajalo, ni bila misel, rešiti sa-mega sebe, marveč svojo ženo, o-troke in nas.

Prigovarjal je tudi kraljici, naj odpotuje z otrokoma in naj ne skrbi zanj, da bo le ona s sinom in hčerjo na varnem. Če bi prišlo najhujše, in bi napadli Tuilerije, bi se on sam izročil postavodajal-ni skupščini pod pogojem, da se ne zgodi nič njegovim zvestim služabnikom in straži.

Toda kraljice ni bilo moči pre-govoriti, da bi se ločila od moža. Ostati je hotela na njegovi strani v življenju in smrti! Naj sklne kralj bežati ali ne. Menda je, da bi hrabri Švicarji mogli odbiti naskok, in nas je vprašala, kaj mislimo mi o tem.

Oberstlajtnant Maillardoz j je rekel, da bi mogli napad Marsej-eev in jakobineev prav gotovo od-biti, če bi se le narodna bramba ne združila z njimi. Pravega oble-ganja pa bi ne mogel vzdržati najhrabrejši polk niti 3 dni, po-sebno če bi sovražnik imel topove. Major Bachman je temu pritr-dil, a pripomnil, da se zdi njemu pra-va oblega čisto nemogoča; Mar-sejeji in predmestna drhal bi ne obstala, kakor hitro bi jih poz-dravili prvi strelci. Vendar je ma-jor postavil te-le pogoje: 1. Pri-praviti je treba v Tuilerije zado-sti streliva in živeča vsaj za tri dni; 2. polk mora dobiti svoje to-pove nazaj; 3. poveljnik mora i-meti brezpogojno pravico, da od-bije silo s silo.

(Dalje prihodnjič.)

Nikakor ni umestno, da se člo-vek baha s kako dobro stvarjo, katero je mislil izvršiti, pa je še ni izvršil.

Drži se z resnico vred vedno po-konec. Če jo boš skušal potlačiti na tla, ne boš mogel več vstati.

Če je vaše življenje podobno prazni poli papirja, izpolnite jo in potrdite s prisego.

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1816 W. 22nd Street Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške naselbine.

Mleko razvašam strankam po hišah točno vsak dan. Z veseloščajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta Vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo pripravne Vplaatne knjizice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za bla-gotajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter po-botnike. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne polo za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števil članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čišlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povisanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper druginje na vseh številnih potrebninah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsa prijetelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče druginji v ukam priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odsetkov povzročenih in spetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstraši in notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen delog zlotvorih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi lek. so prosti vsakršne ne-potrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žarčite rudoče vino. V zadevi zabasnanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi kitja ali rudarje in utuge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, hste naši v njem neprecenljivo vrednost. Dobite v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

Je gotova pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za ma-zanje po kupažu nog. Dobite je v vseh lekarnah.

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrplosti gležnjev in drugih, najhitrejša pomoč.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kož-nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kož-nih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

Opomba: Od sedaj naprej je mogoče dobiti Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino, Trinerjevo "Angelica" grenko toniko in vsa druga Trinerjeva zdravila izključno le v lekarnah ali pri prodajalcih zdravil. Ker je sedaj Trinerjevi laboratorij od skrajne meje zaposlen z izvrševanjem naročil za lekarne in vlado — za razne zdravilne potreščine — vsled tega ne pošiljamo več naročil drugim trgovcem. Prosimo vas, da se pri nakupovanju Trinerjevih zdravil obračate zanaprej edinole na lekarnarje, ali na prodajalce Triner-jevih zdravil.

JOSEPH TRINER CO.

Manufacturing Chemists

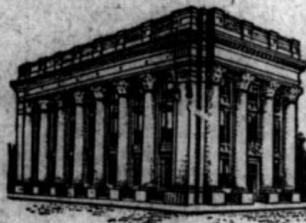
1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

Je ta banka varno šovala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad \$8,500,000.00. Preostanek glavnice in čist dobiček znaša nad \$550,000.00, kar se drži v poseb-nem zaščitenem skladi.

Naložite torej Vaše prihranke v NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JOLIETU.

3%

Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilno ulogo od \$1.00 naprej.

3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet, Illinois. "JUDESKA BANKA".

MARIJA SLUGA
1828 W 22nd St.
Chicago, Ill.
Telefonska Centrala 6720
Inkubena in z drjav-
nim dovoljenjem
potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slo-
venskim in hrvaškim ka-
nam in ogreškim sta-
včkam.

Tvrda E. Bachman, inkorp.
ZASTAVE, REGALJE IN RA-
ZNE DRUŠTVENE POTREB-
ŠČINE.

2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 441.

TISKOVINE

Posebne cene za slavna društva, cerkvene in šolske upravitelje, trgovce in zasebnike.
500 papirjev \$2.00
500 kuvert 1.75
250 vel. kuvert 1.75
500 vstopnic 1.50
Bolniške liste, nakaznice in pobotnice po istotako niski ceni.
Pišite nam za ceno predno naročite pravila in tiskovine kje drugje.
AMERIKANSKI SLOVENEK,
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.